

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 6.

"Entered as Second-Class Matter July 8, '03 at the Post Office at Chicago, Ill., under Act of March 3 1879"

Chicago, Ill., 5. februarja 1909.

Subscription, \$1.50 per year. Naročnina \$1.50 za leto.

Leto VIII.

CENJENIM NAROČNIKOM!

Da bo mogel stari zagovornik ameriških svobodomiselnih Slovencev, "Glas Svobode", uspevati, pošljite zaostalo naročnino! Slab narodnjak, ki dolguje listu naročnino po več mesecev, namesto da bi ga podpiral. Kdor nemoje plačati naenkrat cele naročnine, naj jo plača polletno, in to je dandanes vsakemu, tudi najrevnejšemu delavcu mogoče.

Uprav. "GLAS SVOBODE".
597 W. 20. St. Chicago, Ill.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 3. febr. Na Balkanu so bojni oblaki pregnani, ter se povračajo mirni odnosi in trgovina se prične zopet razvijati.

V Pragi so odnosi med Nemci in Čehi neznosni; posebno napetost med visokošolci je skrajna. Vlada je celo vrsto čeških listov zaplenila, ker so baje proti Nemcom ščuvali. Opetovano je prišlo do tepeža med obredoma strankama ter je bilo več oseb opasno ranjenih.

Budapešta, 3. febr. V narodni kazini je prišlo med aristokrati do političnega razpora. Vzrok je bil zloglasni bivši ministr baron Fejervary, kateri je leta 1905 tri mesece bil absolutni ministr in ljudstvu prizadel skrajna nasilstva. Pravijo, da ako se razpor ne poravna, zna imeti dalekosežne posledice.

Nemčija.

Berolin, 2. febr. V pruskim deželnem zboru pride v prihodnjih dneh v razpravo katastrofa, katera se je bila prigodila v Radbod-u in je bilo številno premogorjev usmrčenih. Kongres rudarjev, kateri zboruje je zastopan po treh največjih organizacijah in sicer: Soc. demokratična "Stara zveza", strokovna zveza rudarjev (Hirsch-Duncker) in poljska strokovna zveza rudarjev. Kongres zahteva od vlade, da se rudarski zakon predela oziroma dopolni. Zahteve so sledeče: 1. Vpeljava nadzornikov v rudnikih, kateri imajo biti izvoljeni izmed delavstva, a plačeni od države. 2. Vpeljava državnega zakona z posebnim ozirom: a) varstvo rudarjev in ureditev kazenskega reda, b) vpeljava 8 urnega delavnega časa in c) enotno reformo v rudarstvu. 3. Prepoved in kaznovanje sistema tulkovane "črne pole" in trajne zaprtje. (Op. ur. Predno bo prišlo do jednake uvedbe tu v Ameriki, bo pač še nekaj vode v morje poteklo.)

Berolin, 1. febr. "Köln. Ztg." konstatuje, da je v rensko-westfalskih premogokopih veliko več premoga produciranega, nego ga industrija rabi. Posledica je neizogibna da bo veliko število premogorjev odslovljenih, ostalim pa plača znižana.

Francija.

Pariz, 2. febr. Angleški učenjaki so dognali, da je bolezen "rak" ozdravljiv. Rabili so pred ne dolgo iznajdeno tvarino "Radium". Med 68 bolnikov so 64 popolnoma ozdravili. Zavod ima sedaj 16 gramov radiuma, kateri je vreden \$65.000.

Italija.

Messina, 1. febr. Barak in začasnih zgradb primanjkuje, da bi se morali preživeli ponesrečenci pod streho spraviti. Zgradbe se neumorno nadaljujejo, ker je še nad 40.000 ljudi brez zavetišča. Potresi se neprehoma ponavljajo.

Rusija.

Petrograd, 1. febr. Rusija je med Turčijo in Bolgarijo posredovala, in izid tega je od nasprotujočih držav oficijelno sprejet. Turčija je kot odškodnino zahtevala \$24.000.000, a Bolgarija je dajala \$16.400.000. Pogodili so se sledeče: Vsled berlinske pogodbe od leta 1878 ima Turčija Rusiji skozi 100 let vsako leto \$1.600.000 kot vojno odškodnino plačati. Te plačila so neobrestna. Po predlogu Rusije, se le ti obroki prekinejo, dokler ni zahtevke Turčije \$24.000.000 pokrita. Bolgarija bo Rusiji letno \$1.600.000 z obrestmi odplačevala, dokler kapital \$16.400.000 doseže; te obresti bodo diferenco poravnale. Ugodno za vse tri države.

Španija.

Gibraltar, 2. febr. Na povelje podadmirala Sperry, je bil danes neki kapitan bojne ladje ameriške flote aretiran, in bo postavljen pred vojni sod. Kapitan je obdolžen da je bil pri sprejemu na kopnem — pijan. — Grozno, ameriška flota je onečaščena!

Povodenj v Californiji.

Iz San Francisco, Cal. z dne 28. jan. 09. se nam poroča, da ondot že 23 dni neprenehoma dežuje; vsled tega je vže čez 10.000 akrov zemlje preplavljene. Krompir in zelenjava je večinoma vničena. Draginja neznosna; vreča krompirja stane \$2.50. Obširni dopis objavimo v prihodnji števec.

Lepo razliko med ameriški državami in državno zvezo v Avstraliji razmotriva clevelandski "Citizen". On navede ondoto vlado in pravi. Predstavimo si le za en trenotek, da bi bil vladni kabinet v Washingtonu z delavci zaseden in da bi bili sedaj izvoljeni "gentlemani", kateri pri dobro obloženi predsedniškovi mizi sedijo, na cesto postavljeni. Ali ne bi bilo to grozno!? Ali smo slišali kdaj kaj smešnejšega!?

Toda ravno to se je v Avstraliji zgodilo. Namesto, da bi bil trust-odvetnik, kakor sta Root in Knox, premier-ministr, zaseduje tam to mesto navadni rudniški delavec po imenu Fisher. In potem si pred očmi, da je navadni pivovarni delavec podpredsednik, narodne postavodajce; in navadni kovinski delavec je za ministra vnanjih zadev; za generalnega poštmojstra je neki rudar in vojno ministristvo oskrbuje neki preprosti mizar. Neki klobučar je trgovinski ministr, in ministr notranje opravke je en časnikar. —

In vzlic temu ne gre avstralska država k vragu. Čez to je vredno misliti, delavci v Ameriki!

Proti Tediju.

Carson, Nev., 2. febr. V poslanski zbornici nevadske legislature je bila večeraj anti-japonska resolucija predložena, katera bo, kakor vse kaže, tudi sprejeta. Ljudstvu države Californija se svetuje, naj se nikar ne zmeni za Rooseveltove pretenje, temveč, da se mora vse ukreniti za preprečenje nadaljnje naseljevanja Japoncev. Govorance o preteči vojni z Japonsko je prazna pretveza, in ako bi moralo že do vojne z Japonci priti, je boljše da se že sedaj Japoncem pogoji stavijo, s katerim se prevzetnežem dokaže, da njihna prisotnost v tej deželi ni zaželjena.

Pittsburg, 2. febr. Plače približno 3000 vslužbencev "Westinghouse Electric & Manufacturing Co." katerim je bila za časa, ko je družba upravljelju v roke prišla, za 5 do 15% znižana, je sedaj zopet na prejšnjo višino stopila.

Delo.

San Francisco, Calif. 23. jan. Sodnik Sewell je razsodil v Superior Court, da beseda "unfair" se nemore tolmačiti, kot žuganje ali oškodovanje, in je odklonil prošnjo Fonseck Baking Company za ukaz ustavitve, proti tukajšni pekovski uniji. V njegovi razsodbi pravi sodnik, da za "Injunction" proti bojkotu je potrebno, da so dotični člani unije v tožbi z imeni navedeni. Dalje pravi, da beseda "unfair", katere se od strokovstva napram ne-nijski tvrdki rabi, nobeno oškodbo ne vsebuje. Z "unfair" se nemore zaničevanje ali poniževanje izraziti. "Unfair" mož lahko s časoma "fair" postane, ako se z unijo sporazumi. Beseda "unfair" sliši k propagandi unije, ni nikakor kako pretenje in se ne more, kot pretenje napram kakšni tvrdki smatrati. (Op. ured. Se ve z Gompersom in tovariši se je v Washingtonu drugače, to je ravno nasprotno postopalo, od katerih sodnik že tirja \$1500 za sodne stroške. Vsaki sodnik ima svoje naziranje o postavih, kakor vsaki pop po svoje uči boga spoznavati.)

Storite samo svojo dolžnost. Victor Hugo, je svoječasno rekel, da se ne potrebujemo brigati za stvari, ki so nam nedosežne, niti za stvari, po drugih zanemarjene, za nje, mi nismo odgovorni. Storite samo svojo dolžnost, in sicer bolj kot je mogoče; bog pa bo odgovoren za vse drugo.

Postavna revščina.

New York, 2. febr. Vrlost kapitalističnega gospodarstva in prosperiteta po izvolitvi Tafta predsednikom Zdr. držav, dokazujejo prežalostno dejstvo, ki so samo v Greater New York 273 moških in 7 ženskih ponudili na — prodaj! Oni so sposobni in pripravljeni za vsako delo, "telo in dušo" ponujajo svojem budočemu gospodarju, ako jim le da za plačilo hrano in stanovanje in če je to še tako skromno. E. T. O'Loughlin št. 739 Carroll str v Brooklynu, dobiva od vseh strani pisnene ponudbe, od kar se je zvedelo, da je le ta pred štirinajstimi dnevi nekega moža, kojega ime ni znano, "prodal". O'Loughlin je objavil v časniku, da se neki mož tistemu ponudi v last, kateri mu zagotovi hrano, stanovanje in obleko. 27 "kupeev" se je bilo zglasilo, da bi novodobnega sužnja kupili; konečno ga je dobila meka bogata gospa, katera ga je na svoji farmi nastanila.

Od tistega dne je O'Loughlin s pismi preplavljen, v katerih je slikano gorje, kakoršnega si človek predstavljati ne more. Do sedaj je O'Loughlin 67-tim moškim najpotrebnejše priskrbel, a tudi ostalim je obljubil pomoč po možnosti.

Skopljenje kot kazen.

Salem, Ore., 2. febr. Senat je danes sprejel z dvema glasoma proti enemu zakonski predlog po katerem se imajo blazni ali takozvani "confirmed" zločinci skopiti. Za "confirmed" zločince se proglasiijo tisti, kateri so tri ali več terminov v zaporih prestali. Zakonski predlog je duplikat jednake postave v državi Indijana.

Najnovejša novica. Tri brezdomovinske (!) mladence, koji so bili aretirani v Cincinnati radi pohajkanja, je sodnik Louder obsodil k — mornarici. —

Aha, sedaj vemo. Menda zato, ker je toliko delavcev v deželi brez dela in brez jela, so predsednik in drugim raznim postopalcem zvišali plačo!

173 mrtvih.

Johannesburg, Transvaal, 22. jan. 10 belih in 150 črncev je utonilo danes v Witwatersrand zlatern rudniku in sicer vsled porušanja masipa Knigh. Strajno deževje in pomanjkljiva konstrukcija je bilo vzrok nesreče. Del mesta Elsburg je preplavljen, več hiš je razdejanih in tudi 13 meščanov se je v valovih potopilo.

T. P. Quin, član unije gledaliških igralcev, se je pri govoru ljudskega shoda v Chicagi izrazil o sodniku Wright, kateri je obsodil Gompersa, Mitchella in Morisona, sledeče: "Vsak kristjan je Ponciju Pilatu dolžnik, ker križanje Krista je odprlo pot kristjanstvu. Ravnotako bo ta obsodba sodnika Wrighta podlaga za odstranitev industrijske sužnosti."

Pričakuje se, da bo unijsko delavstvo po vsi Ameriki obsojalo sodnika Wrighta razsodbo, kot jo obsoja "kralj igralcev."

Milijone ton premoga.

Iz Pennsylvanije se poroča, da premogarske družbe kupčijo izkopan premog na prostorih železnice Philadelphia and Reading railroad Company.

Velikanske zaloge nakopanega premoga, ne pomenijo družega, kot da se premogarski baroni pripravljajo na stavko. V Pennsylvaniji anthracite premogarskem polju je 140.000 premogarskih sužnje, katerih pogodba z družbo, da smejo delati in živeti, bo potekla koncem marca meseca ter se bo morala nova pogodba narediti. Premogarji so že oficijelno družbe obvestili o tem, kakor tudi, da bojo zahtevali več plačo, obratno pa družbe odklanjajo vsako povišanje plač.

Premogarji v Pennsylvaniji pozor!

Roosevelt, The rough rider.

Theodore Roosevelt, se je zopet osramotil, čemur se je že do cela privadil. Vendar je pa vprašanje dokaj resno, je li mož pri pravi pameti ali ne. Njegov brezskrbni nastop in mahanje okolu sebe, se smatra početju blaznega, in kaj takega zamore tudi biti.

Morje denarja v Londonu, je čitati v Exchane, kot naslov nekemu članku, in vendar je na tisoče in tisoče brezposelnih, strganih in lačnih ljudi v tem modernem Babilonu.

S krompirjem jih "debelijo". Milijonarji "po božji previdnosti" v Pittsburgu, Pa. so velikodušno darovali vagon krompirja rešilni armadi (Salvation Army) z namenom, da naj ž njimi "debelijo" gladne družine v mestu, katerih je nad 2.000.

Krompir so darovali zato, ker je najeenejši izmed živil. Pittsburg, kakor znano; je ono mesto, kjer si je Carnegie toliko milijonov prisvojil.

Navodilo kongresu. Ali Vi gentlemen, ki tvorite kongres, resno nameravate Theodorja Roosevelta pokazati v pravi luči ameriškega ljudstva? "The Press Dispatch" pravi, da Vas predsednik "blufa", Vi pa se ne upate odkriti njegovih hungarij. Mož je oborožen in bojite se, da bi on Vasih lumparij ne odkril.

Koliko resnice je na tem, ni naša stvar, pač pa vprašamo: Hočete li razkrinkati hipokratične Roosevelta, ter ga pokazati ameriškem ljudstvu, kot enega najbolj umazanega demagoga, kar jih je še kdaj sedelo na predsedniškem stolu v Washingtonu?

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"!

"LJUDSKI" ZASTOPNIKI.

V svojem govoru je senator Tillman v poslanski zbornici grozno bičal predsednika Roosevelta, ki je po njegovem mnenju (po našem tudi) edini odgovoren, da si je "my dear Harriman", kar tebi nič, meni nič, prisvojil dva milijona akrov bogate državne zemlje v državi Oregon. Pogodbe za to, niso bile nikdar predložene, ter se pogodbe niso postavno sklenile in Harriman si je prilastil toliko bogastva popolnoma za nič.

Za \$13.000 — 18 mesecev zapora. George W. Hopkins, je bil v San Quinten, Cal. radi pomeverjenja \$13.000 obsojen na 18 mesecev zapora. Hopkins je bil blagajničar trgovinske banke v imenovanem mestu. — Tako se deli pravica vsem enako, bogatinom kakor revežem.

Zopet črno oko postave. Višje Zvezno sodišče se je zopet glorično obneslo, ki si je zausnice minuli teden s tem prisodilo da je razveljavilo razsodbo nižjega sodišča, radi samolastne prisvojitve državnih zemljišč v državi Colorado.

V tem slučaju ni razsodba v prid in ne proti delavstvu, pač pa proti vladi. Vlada, kadarkoli se gre za kako stvar med njo, in plutokratskim korporacijami, dobi vedno svojo "zdravilo" v polni meri.

Kardinal Gibbons in še nekateri drugi pristni kristjani so protestirali proti nekemu F. A. Munsey, koji namerava izdajati tedenski časopis, in sicer v nedeljo popoldan. Pričakuje se, da ga bude ta gospoda tudi kupovala in čitala, samo povedala ne bo nikomur. To pa znači bojkot, in sodišče pa pravi, da bojkotiranje je protizakonito.

Postava ni da poseže gor, pač pa da potlači dolj. Kardinal Gibbons, je eden izmed stebrov "vsegamogočne" katoliške cerkve, pozabljenega kraljestva, ki nemore grešiti. Postava pa je narejena v prid pešiči milijonarjev in cerkvenih magnatov, na škodo mase. Postava se dandanes bori z človekom v pomanjkanju, brez jela in dela, toda postava je slepa, ona ne vidi gospode v dragocenih oblekah in demantih.

Stara stvar. Po statističnem poročilu povzamemo, da je povprečno število pri raznih industrijah 30.000 usmrčenih v letu, in en milijon pohabljenih. Sodimo pa iz tega tudi, da je v Zdr. državah ameriških več pohabljenecov, kakor pa vposljenih delavcev.

Gospodom F. Ald. Richter & Co. izdelovateljem "Anker Pain Expellerja" je bilo na mednarodnih rastavah nič manje kot 36 odlikovanj pripoznanjih. Koliko bolj se vsled tega zaupanje v to svetovnoznano zdravilo povzdigne! Protirrevmatizmu, prehlajenju in živčnih bolečin v resnici ni nič boljšega. Samo 25ct. in 50ct.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1018.50	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljate izplačuje c.kr. pošto-hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam pošiljati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St., New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

Strahovalci dveh kron

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal FRANJO LIPIČ

PRVI DEL.

XI.

Naj preveč tebe se ne mudi,
Da glave bi ne zgubil ti!

Narodna.

Plemič Andrej Kržan je sedel za mizo v gosposki sobi velike gostilne in z očitno nevoljo zaužival svoj obed, ko je za seboj zaslusal vprašanje:

— Ali dovolite, da prisedem k Vaši mizi?

Mož, ki ni čakal odgovora, nego se mirno vsedel k mizi, je bil kupčevalec s konji. Kržan kar ni mogel umeti, kako da vodi slučaj tega čudnega tujca vedno v njegovo družbo. Vesel tega ni bil in tudi ni kar nič rad privolil, da je sedel tujec k njegovi mizi.

— Dolgo Vam ne bom družbe delal, je dejal precej neprijazno, ker mislim, kaj po obedu odpotovati.

— Se Vam li tako mudi, izgubiti še svojo glavo? je vprašal kupčevalec s konji. Če se ne motim, hočete postati vojak. V naših časih je vojak vsak dan v smrtni nevarnosti in čim pozneje se izpostavite taki nevarnosti, toliko boljše za Vas.

— Mislite li, da sem strahopetec, se je razjezil Kržan. Tedaj, ko ste šli z mano na morje, ste pač sami videli, da nisem nič manj pogumen, kakor Vi.

— Kupčevalec s konji se je z zadovoljno dobrohotnostjo nasmehnil.

— Ne razburjajte se, plemič Kržan! Vem, da ste hraber mož. In ker vem, kaj ste vredni, zato mi je žal, da bi se podajali v velike nevarnosti, pri katerih bi v slučaju zmage ničesar ne dosegli. Pri vojakihih treba izredne sreče, če hoče kaj doseči, naj bo še tako vrl in hraber. Kdaj ste odšli z doma?

— Snoči, je kratko odgovoril Kržan, in zdaj zopet odpotujem, v tiste nevarnosti, pred katerimi ste me tako svarili, spoštovani kupčevalec s konji.

Kržan se je čutil, da njegove ostre in porogljive besede niso napravile za tujca nikakega vtiska. Kupčevalec s konji je ostal priazen in se je slej kot prej vedel s tisto famelijarnostjo, ki je v nazorih svoje, dobe vzgojeni plemič Kržan kar ni mogel trpeti.

Kržan je mislil, da mu hoče tujec zopet ponuditi posojilo. Kakor je bil tudi denarja potreben, iz njegovih rok le ni maral ničesar vzeti. Priprčan je bil, da bi se s tem ponižal in ponižanja plemič Andrej Kržan ni poznal.

— Z mano se pač še ne izplača delati kupčija, je zavedajoč se svojega ubožstva, nekam trpko rekel Kržan. Sicer pa ne sklepam kupčij z ljudmi, ki jih ne poznam.

— Šaj sem vam vendar povedal, kdo da sem in kaj da sem.

— Da in zdaj bi jaz le rad vedel, čemu ste mi prikrili svoje pravo ime in utajili svoj pravi poklic, zakaj da niste navaden kupčevalec s konji, o tem ni dvoma.

Tujec se je hrupno zakrohotal in prav po mešetarsko tolkel z obema rokama po mizi.

— Nisem mislil, da ima bedasti Tomo tak vpliv na Vašo sodbo! Haha! Kaj pa naj bom, če nisem kupčevalec s konji? Kak knez, ki potuje za kratek čas po svetu in za svojo zabavo kupčuje s konji, mulami in osli? Bežite vendar! Dokaž, da sem res kupčevalec s konji, je to, da sem prišel semkaj za Vami, da kupim Vašo rdečkasto kobilico.

Kržan je bil sicer presenečen po tej ponudbi in tudi njegov sum glede kupčevalca s konji je bil močno omajen, a vdati se vendar ni hotel.

— Ne morem Vam verjeti, je dejal odločno. Preveč ste bili pogumni in izvedeni, ko sva bila skupaj na morju. In način, kako ste potem izginili brez sledu, je

bil tudi zelo sumljiv.

— Vrag Vas naj razume, se je končno vendarle nekoliko razljutil tujec. Ali mislite, da trgovci s konji ne sme biti pogumen in ne sme imeti usmiljenja z ljudmi, ki so v smrtni nevarnosti? Kaj je že to tudi kaka plemiška pravica? In sumljiv sem tudi zato, ker sem odšel po svojih opravkih, ne da bi čakal kdaj se bom od Vas, ki ste ležali brez zavesti, primerno poslovil! Kupčevalec s konji smo pač navadni ljudje in ne poznamo gosposkih navad, pač pa vemo, da je čas denar, moj dragi plemič.

— Da, vse prav, je nekoliko zategnjeno odgovoril Kržan, ali — čemu ste pa mojega slugo toliko o meni izpraševali in mu za njegova pojasnila dali kar tri tolarje.

— Vsak kupčevalec s konji podkupi najprej služabnika, če hoče z gospodarjem kupčijo skleniti. Kar daruje slugi, to gotovo zasluži pri gospodarju. Tudi pri kupčiji s konji ne žanje nihče, kdor ni prej sejal.

— Kaj ste prišli na moj gradič, da bi z mano napravili kupčijo?

— Seveda. Vašo kobilico bi bil rad kupil. V teh časih vednih vojn primanjkuje konj in težko je dobiti pripravnih za vojaštvo. Na Reki sem izvedel o Vaši kobilici in jezdil sem k Vam, da bi me kdo drugi ne prehitel. Prosim Vas, povejte, koliko zahtevate za svojo kobilico.

— Rabim jo sam in je ne morem prodati.

— Jaz bi jo potreboval za nekega beneškega generala. Vi ste morda dali zanjo deset tolarjev. Sicer je moj poklic, ljudi goljufati — poštenega kupčevalca s konji svet še ni videl — a jaz bom še vedno lepo svoto zaslužil, če Vam povem, da je Vaša kobilica čistokrvna arabska žival, ki je bila najbrž last takega imenitnega turškega paše. Ta kobilica je vredna dvesto tolarjev.

Kržan se je komaj premagoval, da ni razodel svojega veselja in svojega presenečenja, a moral se je opreti ob mizo, tako je vse trepetalo v njem razburjenja.

— To je prav lepo, da moja kobilica tako visoko cenite; vprašanje je le, koliko bi zanjo odšteli denarja.

— Veste kaj, plemič Kržan, je dejal tujec in ponudil Kržanu roko, udarite in kupčija je sklenjena. Dam vam stosedemdeset tolarjev v denarju in prav krepkega in čvrstega konja, ki vam bo izvrstno služil, ki pa ni za vojno, ker se boji streljanja.

Kržan se ni več obotavljal. Hitro, kakor bi se bal, da prekliče največ svojo ponudbo, je položil svojo roko v roko kupčevalca s konji.

— Kupčija velja torej? V resnici, plemič Kržan?

— Na mojo čast, da velja, je odgovoril Kržan.

— Potem vam lahko povem, da je vaša kobilica vredna štiristo tolarjev, če ne še več. Iz sultanovega hleva je in nosila je sultanovega sina Ibrahim, ko je šel na vojno na Hrvaško. Razumete li zdej, plemič Kržan, zakaj sem hotel na vsak način dobiti to kobilico.

— Privoščim vam od srea, da napravite dobro kupčijo, je dejal Kržan, jaz pa sem tudi s tem zadovoljen, kar dobim za kobilico.

— To je lepo, da poštenim ljudem privoščite zaslužek. Evo vam stosedemdeset beneških tolarjev, konja vam pa pripelje moj hlapec takoj, in sicer osedlanega. Imam lepo sedlo, pa ga ne maram seboj vlačiti po svetu. Vašo kobilico pa lahko kar sam odpeljem — če mi toliko zaplate.

— Zaupam vam, le odpeljite kobilico.

Tomo ni bil kar nič zadovoljen

s tem, da je njegov gospodar kupčevalcu s konji toliko zaupal.

— Hudič to ni, je modroval, sedeč pred hlevom, zakaj tisti trije tolarji, ki mi jih je daroval, se še niso spremenili v metulje in se tudi ne bodo, ker sem jih namočil v blagoslovljeni vodi. A zupanjanj nimam vendar nič do tega človeka in prav nič ne verjamem, da pošlje konja, ki ga je obljubil.

Vse to pa je Tomo slovesno preklekal, ko je nekaj časa po tem pripeljal mlad hlapec krasnega močnega konja, čigar sedlo je bilo deloma od bakra in bogato pozlačeno.

— Ta konj je še veliko lepši in dragocenejši kakor moja skromna kobilica je menil Kržan in zmajeval z lavo, ko je še ogledal sedlo.

— Tomo pa se nikakor ni strinjal s tem mnenjem svojega gospodarja.

— Kaj bi tako govorili! Prav po cigansko vas je očigani. Ko bi ne bila vaša kobilica vredna petsto tolarjev, bi vam poleg denarja ne bil poslal še takega konja. A naj ga jaz dobim v roke, jaz mu posvetim. In še prav gotovo. (Dalje prihodnjič.)

MILWAUKEE, WISCONSIN.

21. jan. 1909.

Zasledujem ves čas Vašo stvarno kritiko o uradovanju glavnega odbora S. N. P. J. in prepričan sem, da ste zadeli povsem resnico. Na razna vprašanja interesovanih članov in društev, odgovarjam in dokazem stvarno, kako je glavni odbor postopal napram društvu "Sloga". Po končani izvanredni konvenciji, pri kateri naši tri delegati niso nobene pravice imeli, so se člani društva

"Sloga" jednostavno uprli S. N. P. J. in niso pripustili odposlati asesmentu.

Dne 2. junija 1908 smo sprejeli od glavnega urada, oziroma tajnika Fr. Kržeta, sledeče pismo: (navedel bodem samo to, kar se tiče predaje blagajne) — "Če pa hočete postati samostojno društvo, postanete lahko vsak čas. Jednota nima nič proti temu. Vi prevzamete lepo vse obveznosti obdržite denar, kar ga imate — pa je končno. Jednotni odbor je zadovoljen z vsem." — Toraj, ako je odbor zadovoljen, kaj vraga ste pa navezali, g. Krže, odboru? Kje je g. Klobučar, kateri je stalvil predlog, da naj se društvo "Sloga" toži? Uprašam g. Frank Mladiča, kdo je bil udarjen, društvo ali Jednota? S tem pismom si je spletel glavni odbor tudi veličastno krono, katere se nikdar znebil ne bo.

Ako bi pa "Proletarec" hotel gl. odbor S. N. P. J. zagovarjati, te lahkomišelnice može — naj jih le; nimam proti temu nič; toda hočem javnosti podati še nadaljno sliko o njih uzornem delovanju: Ako se Vam gg. odborniki ni dopadlo društvo "Sloga", zakaj

ste pa potem pošiljali odbornike kot posredovalce v Milwaukee, kateri so grozili z tožbo in z najboljšimi advokati, da bodete nas prisilili za denar in opravo društva?!

Morebiti je glavni odbor vse to delal iz nevednosti, a g. Krže je pa gotovo vedel kaj dela, in je še sam večkrat priplaval v Milwaukee — se ve na Jednotne stroške.

Ako ima glavni odbor le 1/4 unče možganov v glavi, bi že davno vzel vajeti Kržetu iz rok, in od njega zahteval povrnitev vseh sodnih in potnih stroškov, kajti le edino on je odgovoren za vse posledice in vaše blamaže.

Če se kje najde kakšen neverjetni Tomaž, da bi dvomil nad resnico vsega tega, naj takoj piše meni in točno mu bodem odgovoril, ter dodal tudi sramotilni odgovor tukajšnega okrajnega sodnika napram Jednoti in njenim uradnikom. — Od vzornega uradovanja S. N. P. J. čivkajo vsi vrabci, in to tudi jaz potrdim.

Pozdravljam vse člane S. N. P. društva "Sloga" in vse cenj. čitatelje "Glas Svobode". Pridem še.

Fr. Bačun.

440 S. Pierce St. Milwaukee, Wis.

VABILO

k maškarnadni veselici

katero priredi

društvo "Slovenija", št. 44,

Č. S. B. P. J.

v soboto, dne 13. februarja 1909,

v Narodni dvorani, 587 Centre Ave. in 18. ulica

14 nagrad v vrednosti \$150.00 dobijo najfinejše maskare.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 25c oseba

Za odbor — MOHOR MLADIČ, FRANK KLOBUČAR, FRANK UDOVČ

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Podružnica

6104 ST. CLAIR AVE. N. E.,

CLEVELAND, O.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebuješ človeka, kateri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenejši in najbolje postrežen. Mi zastopamo vse boljše parobrodne družbe in prodajamo vožnje listke po izvirnih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, podučimo rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naselniškem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuješ v staro domovino in imaš večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjaš in kupiš ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkrasti, ker njemu ne bo plačan. Imali iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojcem, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ne prezreti!

Imateli v staro domovino komu kako pooblastilo poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kateri vojak biti oproščen od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svojo vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštarnimi parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednem naznani ime parnika in dan odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakterti potnik naj si uredi potovanje tako, da pride en dan pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojavijo, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prtljago ter ga odpelje na parnik, zakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih odurov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, katero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kar pridete in Vas ne vlove postopaci ali vozniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še prodajo brezdušnim odurovom, kateri speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno in koristno.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 10 do 12 dneh; vse svote izplačuje za nas c. k. poštna hranilnica. Nikdar se še ni čulo, da bi denarji ne prišli na določeno mesto, kar se dandanes tisočkrat čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4 1/2 odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obresti teko od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Drakonična sodba

Iz Londona se piše:

V angleškem pravosodju se ne nahaja določena oblika za odmerjenje kazni, marveč vlada običajno pravo; toraj ima sodnik večji krog pri pravorekih, kot imajo sodniki v drugih evropskih državah. To ima to dobro, da sodnik ni primoran trdno soditi, kjer je miloba na pravem mestu in mu je pripuščeno človeško misliti in človeško občutiti. A na drugi strani pa ima sodnik priliko da pretirano strogost izvršuje, ker je njegovo osebnost razumljenje pri odmerjenju kazni merodajno.

V zadnjem času je bil posebno napadan londonski sodnik Sir Ralph Littler, ker je obsodbe izrekal, katere miso bile v nobeni primeri z kazenskim predmetom. Tako je obsodil nekega moža, kateri se je vdeležil tatvine jabolk v vrednost 1 shilling (25 centov) na tri leta ječe! Na tozadevno interpelacijo v državnem zboru, se je odgovorilo, da omenjena kazen se je na 18 mesecev znižala. (Velikodušno! V Avstriji bi bila kazn 24 ur zapora. Op. ur.) Sir Ralph je izjavil, da obsojeni se je neopretirano od tatvin preživljal, ter mora pri obsodbi ostati. Ako bo pa mož pokazal, da mu je resno se poboljšati, tako bo sodnik, po preteku pol leta predlagal, da se obsojenca pomilosti. Neka 52 let stara ženska si je iz nabiralnika milodarov za bolnišnice (v Londonu se vse bolnišnice od milodarov vzdružujejo) en Penny (2½ centa) prisvojila. Policija je pričala, da je obtoženka več kot 20 let od tega živela, kar je milosrdne zavode ogoljufala ter je ponovno kaznovana bila zaradi tega. Porota je krivorek potrdila z "da" in sodnik Sir Ralph Littler je žensko obsodil za radi tatvine 3½ centov na — 5 let ječe!

Ali je tukaj socialna reforma potrebna? Navedli smo samo dva slučaja, katera nam živo slikata gnjilobo sedanjega sistema. Milijonar-tovarnar oropa vsaki dan tisoče in tisoče svojih delavcev a kazni ni za njega! V rudnikih se mučijo tisoče in tisoče rudarjev za pičlo plačo, tvegajo noč in dan svoje zdravje in življenje, in vse to za trota-milijonarja, kateri v zahvalo, da mu delavec-trpin gro-madi premoženje in bogastvo, njeg-a in rodbino na cesto vrže, liki psa, ne meneč se ima on, delavec, in njegova rodbina kaj jesti ali ne. Za vse to ni sodnika in ne po-stave, da bi se tem konec storilo in izkoriščevalca na odgovornost poklicalo, — tem manj pa, da bi se ga obtožilo in obsodilo zaradi vsaki dan doprinešenega ropa, goljufije, tatvine itd. —

V gorenjih dveh slučaji smo navedli fakte, kateri dajo povod, da se o tem nekoliko premišlja.

V slučaju moža, kateremu je sodnik Littler tri leta ječe pripoznal, ni direktno rečeno, da bi bila policija podala informacije, da se mož izključno od tatvine preživlja, toda to si moramo misliti. Koliko pa, da so policijske informacije in izpričevanja vredne, tega nam ni potreba posebno povdarjati, ker se o njih junaštvin skoraj vsaki dan kaj sliši in vidi. Toda to je postranska stvar. Za nas se gre vprašanje: se je li sodnik prepričal, o vzroku, kaj da je moža prignalo od tega, da se je tatvine jabolk v vrednosti 25 centov udeležil? Mi smo prepričani, da ne! Ako pomislimo, da v Londonu, ki je več milijonov ljudi brez dela in brez jela, tako pač ni čudno, da se tatvine prigodijo, ker glad ne pozna ne sodnike ne zakone. Da bi bil pa mož naveden zločinec-tat, je toliko manj verjetno, ker ne bi se lotil take malenkosti. Sicer pa je v velikanski pretežnosti današnji sistem sam kriv, ker le on zločince odgaja.

V drugem slučaju je policija direktno izjavila, da dotična ženska že 20 let od tega živi kar pri milodarih goljufa. To je naravnost gorostasna trditev, na katero se nebi imel sodnik ozirati. Ako je 20 let živela od tega, kar je pri milodarih ogoljufala, tako se je

na vsaki način tudi 20 let s tem pečala, da je milodare nabirala, tedaj vendar ni zločin, ako se je od tega preživljala. Vse kaj drugega bi bilo, ako bi bila ves nabrani denar za-se pridržala. Po celem svetu nune, kapucini in taki elementi fehtarijo, za cerkve, samostane itd. a preživljajo, in še prav dobro, se od naberačenega in iz nevednega ljudstva z raznimi pretvezami izsiljenega denarja.

Pisec teh vrst je sam videl, da se je fehtar-kapucin po cesti z vinskimi duhovi premetaval. Iz tega je razvidno, da je sodnik trapa-st, ki je žensko za 3½ cente na pet letno ječo obsodil.

Sicer pa, kje pa je bila policija celih 20 let, da ni preprečila — ako je ženska sploh toliko časa goljufala?

In to nista samo ta dva slučaja; dogajajo se stvari, da se lasje je-žijo; toda odpomoči ni, dokler ne bo socializem proletarijata se do viška povzdignil.

A. Werschnick.

Zakonsko življenje Indijancev.

Posebno zanimanje vzbujajo poročila, katere priobčuje Edward S. Curtis v svojih delih o življenju, navstvu in običajih Indijancev, in posebno o zakonskem življenju rdečkožcev. On pripoveduje o nekem poglavarju Asparoke-Indijancev, kateri je bil prišel kot zastopnik njegove rodovine, pred senatno komisijo in katerega je učenjak Curtis že osebno poznal iz njegovega bivanja na zapadu. V njegovim nagovoru na senatorje je omenil poglavar zakonske običaje kateri so od starodavnih časov v navadi pri rdečih moških, in še dandanes v veljavi. Stari zakon pozna poligamijo, (mnogo ženstvo) kot nekaj samoumevnega in kot potrebnega pri njih ljudstvu, katerega moški vidijo največje častihlepnost v tem, da na bojnem polju padejo v mladih letih, in radi umrjejo v dobi najboljših let, kakor da bi kot onemogel starec življenje končal. Toda slava bojevnika se ne meri po številu žensk, katere ima, temveč po številu, koliko da jih zavže, (indijanski izraz tolmači: "pročvreči") po številu tistih, katere je ljubil a se jim je odpovedal. Močno, neobčutno sreče imeti, je največje strmljenje Indijanca in nič ne more hrabrost, samozatajstvo in voljo bojevnika bolj ojačiti, kot če se ženski odpove, katero ljubi, z vso dušo. Zato ne govorijo moški, kateri lastno čast hvalijo, od števila žensk katere so imeli, temveč od števila, koliko da so jih zavrgli. Stari poglavar je pred senatno komisijo s ponosom pripovedoval od desetih žensk, katerim se je bil odpovedal; Curtis pravi, da je poglavar 19 žen imel, od katerih je samo ena ob njegovi strani ostala. V prejšnjih časih, ko so še Indijanci lovei in bojevniki bili in ne onemogli varovanci vlade, posedovali so vsi hrabri bojevniki veliko število žen; vsled snubitve ali pa vsled ropa so si jih priborili, in vsa hrabrost je bila potrebna, da jo je zopet odslovil. Vselej je mož pripustil, da je žena odšla in vsaki poskus, da bi ostala, je moral izostati, ako si ni hotel sramoto in zaničevanje nakopati.

Častilakomnost je bila vsakega dekleta, da je bila kupljena, in večji da je bila cena, temvečji ji je bila čast. Celó življenje se je potem, kot žena ponosno hvalila z visoko ceno, katero je mož za njo žrtvoval ter zaničljivo o oni govorila, za katero se je dalo samo polovico toliko konj, kot za njo. K starim običajem tudi pripada, da v prvi noči na bojni poti si možje o svojih ljubicah pripovedujejo, ter svoje pripovedke potrjujejo razkazajoč spominke in jamstva ljubavi. Marsikako imese imenuje in marsikakšno ljubavno jamstvo gre pri takih prilikah v krogu od rok v roko in ako je dotični imovitelj navzoč, poslušajo molče se tikajoče pripovedke. Srd in ogorčenost kazati, je bilo

pod dostojnostjo, ogoljufanega; nasprotno, pričakovalo se je od njega da dokaže moč svojega srca, da si izvoli za prijatelja onega tovariša, kateri mu je skrivaj ženo izneveril, in da na dan povrnitve sliši ženo besede iz njegovih ust: "Ti ljubiš onega moža, ti moraš k njemu iti." Ž njo pa gre tudi večji del imetka, kateri se je pridobil za časa nju zakonskega življenja, v posest novega moža. Na spomlad običajno bojevniki žene pri sosednih rodovih ropajo. Mož naznani, da si hoče ženo vkra-sti in naprosi bojne tovariše naj ga spremijo. Stanovanje (vig-vam) dotične žene, katero name-rava vkra-sti, je bilo strogo opazovano, toda posetilo se ga ni dokler ni bil soprog navzoč. Potem je snubec vstopil in ženi rekel, da je prišel po njo. Njen mož niti ni trenil z očesom, marveč ravnodušno dejal: "Oni so zaradi tebe prišli. Moje sree je močno, pojdi." To je bilan njegovo slava in njegovo maščevanje, on je dokazal, da je njegovo sree močno. Gorje pa ti-stemu, kateri bi skušal omahljivo ženo pregovoriti, da še nadalje pri njem ostane. Zasmehovanje in zaničevanje bi bilo mu plačilo, in njegov ves rod, bi se bil čutil osramotenega. Bojevniki, kateri je zvedel o skrivnih razmerah njegove žene, napram tretji osebi, je bil tih in miren do prihodnje velike svečanosti. Ko je veselica vrhunec dosegla, je poklical tekme-ca in svojo ženo, ter jih silil da vstopita v kolobar zbranih. In pred vsem rodem je potem mož zaklical: "Moja žena je nezvesta bila; ona ljubi tega moža. Moje sree je močno: jaz mu jo dam in obema dam deset konj, mnogo oblek, in veliko kož. Naj bodeta srečna."

Kaj pravijo k temu moje vrle rojakinje Slovenke? Nevem če se bi one tem običajem privadile. Živel sem kot "prospektor", nekaj let na zapadu in sicer tudi med Asparoko-Indijanci. Ko sem med nje prišel sem na prvi trenotek mislil, da sem prišel med kranjske Kočevarje, ker njih narečje je kočevskemu po žlabudranju zelo podobno. Asporoko so gostoljubni in lepi ljudje, kolikor se more o lepoti Indijancev sploh govoriti. Njih jezik se lahko priuči, in sem v enem letu povsem lahko žnjimi občeval.

Sedaj sem odločil se oženiti, če bo kaka brhka Slovenka, da bi zme-noj skozi življenje stopicati hotla, kajti po Indijanko ne pojdem; tega pa že ne.

Frank Mušič, Akron, Mich.

VABILO!

Društvo "Pomočnik" št. 2. S. D. P. Zveze v Johnstown, Pa., je imelo dne 24. januarja t. l. mesečno sejo, pri kateri se je sklenilo, da priredi plesno veselico in sicer v dvorani društva sv. Alojzija št. 36. v Conemaugh, Pa., dne 20. svečana t. l. Začetek točno ob 6. uri zvečer, Vabljeni so vsi Slovenci, izrečno pa naši bratje S. P. P. Zveze!

Toraj se enkrat vabim da pridete, ker se bomo dobro imeli. — Za "punce" si skrbite sami, a za sveže pivo, in dober prigrizek bo pa skrbel odbor.

Vstopnine za moške \$1, dame proste.

S sprijaznim pozdravom!
Društvo "Pomočnik" št. 2.,
Johnstown, Pa.
Martin Ključevšek, tajnik.

OBVESTILO!

Slovenski kmetje, gospodarji in Slovenke pozor! Ravnokar je izšel bogato ilustrirani cenik v slovensščini, državno nadzorovanih trtnic, drevsnic in evetličnjakov v Herman in St. Louis, Mo. z podlukom sadenja in ravnanja ter z opisom vsake vrste.

Opozarjam Slovence na senčnato drevje, lipe, kostanje i.t.d. vsih velikosti, in Slovenke pa posebno na raznovrstne in krasne rože in evetlice.

Vse ceneje, kakor kjer koli v Ameriki.

Cenik prosto in franco.

F. Gram, Naylor, Mo.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

POZOR ROJAKI!

POZOR ROJAKI!

SLOVENSKO PODJETJE!

THE DOUBLE EAGLE BOTTLING CO. Prva in edina slovenska tovarna za izdelovanje

NEOPOJNIH PIJAČ

pop, gingerale, lemon-sour, sodavica, v steklenicah ali v tanks. Slovenski krčmarji in sploh rojaki podpirajte slovensko podjetje.

Za društvo:

JOHN POTOKAR, preds. in poslovodja, LOUIS KNAUS, blagajnik

1838 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.
Telefon Cuy. Central 5473

F. J. Skala & Co.

Česko-Slovanska Banka

318-320-322 zapadna 18. ulica.

Zastopstvo plovnih družb: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerpen, Havre, Liverpool in Southampton.

Javni notarijat: Izdeljujejo vse uradne listine in uredujejo vse denarne zadeve v stari domovini.

Nadzorujejo in izterjavajo denar in sprejemajo hranilne vloge od drugih bank.

Odajo v najem blagajnične predale, narejene po najnovejšem sistemu, varne proti vplomu in požaru, za shranjevanje denar, vrednostne papirje in dragocenosti. Najemščina predala za celo leto samo \$3.00

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

Ne trpite radi sramožljivosti.

Ko se lahko ozdravite zanesljivo v kratkem času. Vse bolezni, možnih, ženskih in otrok ozdravimo gotovo hitro in zanesljivo. Zastrupljenje krvi, plučne in prsne ter očesne bolezni, nadalje revmatizem, ledvice kakor tudi vse tajne bolezni.

Zdravniki, specialisti, uradujejo celi dan in zvečer. Pridite si po nasvet

C. G. Fouček, že 22 let lekarnar
586 S. Centre Ave. vogal 18. ceste.

Velika zaloga evropskih zdravil, recepti zdravnikov se hitro in točno izvršujejo. V zalogi imamo tudi razne zelišča in korenine.

Pošiljamo denar v domovino po ameriškim pošt-nem povzetju, prodajamo tudi šifkarte

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujskih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
597 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
597 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

SLOVENSKA NARODNA POD- PORN JEDNOTA.

(Nadaljevanje.)

Odkar S. N. P. Jednota obstoji
še niso nikdar vsa društva pravo-
časno in pravilno asesmente glav-
nemu uradu vplačavale. Akorav-
no je bil popred običaj, da so se
mesečni predpisi asesmenta na
društva razposlala, so vzlic temu
nekatera društva več kakor so
imele, a zopet druge društva
pa manje vplačale kot je bilo
predpisano, in zopet so bila dru-
štva koja so kar za celi mesec s
prispevki zaostale. Ni bilo ne me-
seca in ne leta, da ne bi bil za-
stanek za terjati. In vse to se je
godilo za časa, ko se je normalno
delalo in so člani redno denar za-
služili. Tega sedaj ni; kar povzro-
čuje, da člani nemorejo redno a-
sesmente plačavati in samoumev-
no tudi društva ne odposiljati,
toraj so napram Jednote na dol-
gu. Te jednote terjatve niso maj-
hne, temveč znašajo, kakor smo
informirani, okrog \$2000, med ka-
terimi je društvo "Slavija" št. 1.
z svoto \$96.00 dolgo všteta.

Dvamesečni račun S. N. P. J.
z dne 15. januarja t. l. izkazuje
prijemke koncem 31. decembra
1908 s \$23,007.82, kot faktični pri-
jemki, toraj so vplačani, a kje pa
je svota katero društva dolgujejo,
to je okrog \$2000, med katerimi
je društvo "Slavija" št. 1. z
\$96.00! Kaj to pomeni? Ali so
računi pravilni? Ne! Toda oglej-
mo si stvar podrobneje.

Ako je svota prijemkov \$23,-
007.82 popolnoma vplačana, tedaj
je terjatev \$2000 izpuščena, kar
nikakor ni pravilno; ako pa je
dolg \$2000 pri prijemkih všteti,
tedaj pa račun zopet ni pravilen,
ker se v blagajni nahajajoči de-
nar z računi ne strinja, in to, ker
Jednota denar še nima in ga mo-
rebiti tudi vsega nikdar imela ne
bo!

Iz tega je razvidno da računi
niso ne pravilni in ne resnični,
kjer se je golob upisal, a gospod-
je računarji niti vrabea nimajo.

Kje so se ti gospodje knjigo-
vodstvo učili, nam ni znano, toda
to se mora premisliti, kaj da za
tem tiči. Mislimo pa, da je dela-
vec in vsaki član opravičen do
pravičnih in resničnih računov,
ker se ja gre za njegov denar!

Da je namenoma račun o jed-
notnem imetju zveržen solja v en-
dan, je prozorno kot solnčni žar-
ki; in akoravno si nekateri gluma-
či domišljujejo in upijejo, da nam
to nič mar ni, bodemo v kljub te-
mu, to zadevo nekoliko obširne-
je razmotrivali.

Kot resnicoljubni in vestni čas-
nikarji, si štejeemo v dolžnost, da
posvetimo v vse kotičke te goro-
stasne gnjilobe in, da iztrebimo
humbug in slepilo, katero se godi
v uradu glavnega odbora v po-
gibel Jednote in v škodo članov.

Koliko je vreden in koliko se
moramo zanašati na nadzorni od-
bor, smo vže dokazali, kaj je in
"kako zna" glavni odbor, to pov-
darjamo izrečno gg. Potokar, kot
predsednik in Krže, kot glavni
tajnik, smo tudi že omenili in se
bodemo ž njima še pečali.

Tedaj nepravilni in neresnični
račun o prijemkih je namenjen
za reklamo čes, "vidite kako red-
no člani in društva plačujejo, in
koliko ima Jednota premoženja."
To pa ni poštna reklama, marveč

slepilo! Pravo stanje jednotnega
premoženja se taji, in to iz eno-
stavnega vzroka, da ne bi člani
pozorni postali, in da se vsaki naj-
manjši dvom o solidnem in ko-
rektnem uradovanju takoj zaduši
in prikrije. Nakana je fina, toda
preveč prozorna; zavežena stvar
se ne da kar čez noč popraviti.
Velike številke nam niso mero-
dajne, mi se zadovoljujemo z
manjšimi številkami, katere pa
morajo biti povsem resnične, mo-
rajo odgovarjati dejstvu, katere
se ne dajo drugače tolmačiti, ka-
kor stvar v istini obstoji.

Ali so gospodje tutti quanti ke-
daj premislili, kaj se lahko prigo-
di Jednoti, ako take letne račune
na državno upravo v Springfield
pošiljajo? Ne, tega ne mislijo, in
ako pa na to mislijo, tako je do-
kazano, da jim ni za to, ako danes
Jednota propade.

Vi gospod Potokar, ste se li
kot predsednik glavnega odbora
o računih kaj informiral predno
ste ga podpisal? Se ve, Vi se bo-
dete izgovarjal, da za račune pre-
gledovati, je nadzorni odbor; to-
da mi Vam zagotovimo, da nad-
zorni odbor ima pri pretežni veči-
ni jednotnih članov toliko zaupa-
nja, kakor novo rojeno dete in
tudi Vi se li podpisate ali ne, to
je vseeno. Vi ste predsednikom iz-
voljen bil, čast živite a vpliv? hm,
ga nikoli niste imel, ker niste
nikoli kot predsednik na lastnih
nogah stal in v bodoče si ga tudi
ne boste pridobil; — to je enkrat
za vselej pribita stvar!

Ko ste enkrat že vidil, da je g.
Krže velikanski nered napravil,
bila je Vaša prokleta dolžnost
pravočasno v mes poseči, nered
odstraniti in red vpeljati, a Vi
ste roke križem držal in jih še
držite, in to zato, ker samostalno-
sti nimate, ker se zavedate svoje
dolžnosti kot v grmu speči zajec.
Z eno besedo Vaša glorijska je za-
temnela, ni je več.

S tem mislimo, da smo našim
cenjenim čitateljem in jednotnim
članom dokazali, da zaključek
dvamesečnega računa o prijem-
kih, z dne 31. decembra 1908 ni
pravilni, ni resničen in, da z g.
Kržetovim besedami govorimo, ni
počnega groša vreden.

Gospoda Frank Mladiča hvala
"je vse v najlepšem redu", je na
škodo Jednotnim članom, splava-
la po vodi.

Svoječasna trditev g. Kržeta,
da glavni odbor o uradovanju ni-
česar ne umi in razumi, se je do
cela dokazala, kar je praveati
škandal!

Se ve, gospodje, to je nekteri,
se k "Proletarce" zatekajo, da
jih on reši iz blata v-katega so
zagazili, toda gospodje se motijo.
Svobodno jim; naj le bruhajo že-
plo in smolo na naše grešne gla-
ve; mi smo trdni, smo vajeni mar-
sikaj neprijetnega prenašati, to-
rej se tudi sedaj ne vklonemo no-
beni sili in makari se vrli moža-
karji na glavo postavijo.

Vsojamo si na glavni in
na nadzorovalni odbor slede-
ča vprašanja staviti, da odgovora
ne bodemo dobili smo popolnoma
uverjeni — in sicer:

1. Zakaj ni nikjer v računih o-
značena skupna svota, koliko je
stala tožba z g. Klobučarjem o
predaji Jednotne blagajne?

2. Kako se ti stroški razdelijo
na posamezne točke?

3. Ako je bil glavni odbor o-
pravičen do blagajne, zakaj je
potem z g. Klobučarjem kompro-
mis sklenil?

4. Ali se čuti glavni odbor po-
nizane s tem, ko se je pustil od
g. Klobučarja na čez vse smešen,
toda za Jednoto obetno škodljiv
način — v kozji rog ugnati?

5. Kaj je glavni odbor do tega
privedlo, da je z g. Klobučarjem
kompromis na stroške in škodo
Jednote sklenil, ter Jednota pre-
ko 700 dolarjev škode trpi?

6. Na kakšni podlagi je glavni
odbor z g. Klobučarjem kompro-
mis z pogojem sklenil, da se ga v
Jednoti pridrži, ter so se s tem
pogojem pravila stran 25. točka
1. in 2., in stran 26. točka 2. krši-
la?

7. Na kakšen način je bil g.
Klobučar celo v glavni odbor iz-

voljen, namesto, da bi se ga bilo
v zmislu gori navedenih točk iz-
ključiti moralo?

8. Kaj je privedlo g. predse-
dika Potokarja do tega, da je do-
pustil, da so se na konvenciji
sklenjena in potrjena pravila ne-
zaslišano kršila?

9. Kdo je dal g. Potokarju o-
ziroma glavnemu odboru pravico
samovoljno postopati preko kon-
venčnih sklepov in pravil?

10. Zakaj se ne pojasni koliko
je stala brezglavna in za Jednoto
kvarljiva tožba proti društvu
"Sloga" v Milwaukee, Wis.?

11. Za kaj so bili ti stroški po-
vzročeni in kdo jih je povzročil?

12. Zakaj glavni odbor ne de-
la na to, da bi se vendar enkrat
že prišlo do računskega zaključ-
ka, koliko je Jednota prikrajšana
vsled dolgotrajnega pogajanja o
predaji blagajne? To je zelo po-
trebno, ker je splošno govorenje
da je Jednota že nad \$2000 oško-
dovana po sedanjemu glavnemu
odboru.

13. Ako je "vse v najlepšem
redu" pri Jednoti, zakaj se do-
hodki in stroški podrobneje ne
specificirajo?

Mi smo tu za enkrat samo 13
vprašanj stavili, a ko se trdi da
je številka 13 nesrečna številka,
tako se bojimo da ne dobimo ni-
kakršnega odgovora, kvečjem
bo loputnilo zasebno glasilo glav-
nega odbora "Proletarce" kate-
ri je zaščitnik vzornih glavnih u-
radnikov, ter se k njemu plakaje
zatekajo, kakor poredni fantički
kadar z brezovko po hlačah do-
bijo.

(Pride še.)

Carina na kavo.

Kongresna komisija v Washing-
tonu, katera ima nalogo preiska-
vati sedanje carinske tarife, se
bavi z načrtom uvedbe carine na
kavo, in sicer bo predlagala 5
centov na vsaki funt.

Pravijo, da ta carina mora biti
maložena, da se pospeši pridelova-
nje kave v Porto Rico in Hawai-
ju, katera posestva so ameriška
last in je uvoz carine prost, ter
da bo imelo ondoto ljudstvo več
zaslužka.

To se sliši za prebivalstvo ome-
njenih otokov prav ugodno in ve-
likodušno, toda v resnici ni dru-
gega, kakor je navadno v mešan-
ski politiki te dežele, kot pristni
humbug in slepilo.

Ni se za ozirati na to, da bi se
pomnožilo pridelovanje kave na
omenjenih otokih, katere planta-
že Američani posedujejo, najma-
nje pa je za pričakovati, da bi kaj
od vsega tega ondotinim delav-
com-domačinom k dobrim prišlo.
Dejstvo je, da pri vsej obsežnosti
pridelovanja kave, katero je mož-
no v Porto Rico in Hawaii, bi ena
tretjina produkta zadostovala, po-
kriti vso potrebsčino kave v Zdr.
državah. Ako se tedaj uvede ca-
rina na kavo, bi bila naša dežela
večinoma navezana na uvožen in
obdačeno kavo. Carina je naklad
na ceno uvoženega produkta in
mali trgovci ne priiračuna samo
svoje odstotke ceni uvoženega
produkta, temveč tudi visočino
carine, katero mora on v veletr-
govstvu všteti k istiniti ceni pla-
čati.

Tedaj ne bo kava v mali trgo-
vini samo 5 centov dražji, tem-
več bo cena višje poskočila. Kava,
katera sedaj stane funt 15c. pla-
čati se bo moralo po 21 ali 22c.
taka po 20 ali 30c. v sedanjih tr-
govini, stala bo 28 in 40c. Tudi
se mora vpoštovati, da za cene
kave se bo ravno tista carina pla-
čevala, kakor za druge, tedaj bo
kaveni vžitek revnih slojev veli-
ko dražji, kot oni, premožnih. Po-
višanje cene se ne bo samo na iz-
inozemstva uvoženo kavo omeji-
lo; in iz Porto Rico kakor tudi iz
Hawaii neobdačeno uvožena kava
bo v ceni takisto poskočila, kakor
druga.

Ameriški kapitalisti, kateri so
postali posestniki kavenih plan-
taž v Porto Rico in Hawaii, hoče-
jo "kšeft" narediti. Vlada "stri-
ca Sama", deluje z deficitom, ka-
teri narašča vsled povživanja voj-
nih in mornaričnih izdatkov; ka-

Slovenska Narodna Podporna Zveza

Chicago

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 937 Blue Island Ave.

JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave.

ANTON DULLER, blagajnik; 24 W. 25. Str.

NADZORNIKI:

JOSIP VRŠČAJ, MAR. V. KONDA, ALOJS SKUBIC.

Zdravnik: B. J. DVORSKY, 55 Fisk Str.

Vsi v Chicagi, Illinois.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na
tajnika Josip Ivanšek, 1517, S. 43rd Ave, Chicago, Ill.

va kot živilska potrebsčina mase,
daje dobrodošlo sredstvo, da se
primanjkljaj zmanjša in luknja v
državnem žepu kolikor možno za-
krpa. In v tem leži nevarnost, da
načrt, kateri izhaja od ameriških
posestnikov plantaž, vladajoča
stranka odobri.

Povprečna poraba kave v Zdr.
državah se računa sedaj 11 fun-
tov na osebo na leto, kar se pa
mora vpoštovati, da v mestih in v
krajih, kjer se delavci nahajajo,
je poraba kave veliko večja, ka-
kor je povprečno računeno. Dru-
žina obstoječa iz 5 oseb rabi tedaj
letno 55 funtov kave, kar znaša
ro uvedli carine za vsako rodbino
\$3.75 do \$4.00, kateri znesek se
mora samo za zajtrk več izdati;
in iz tega dohodek v znesku okro-
glih 40 milijonov pride v korist
posestnikom plantaž in pa vladi v
Washingtonu, da more slednja,
bojne ladje graditi.

Ako bo carina na kavo spreje-
ta, se bo moral ameriški delavec
pač privaditi, da bo k običajni
kavi nekoliko zrn manj, kot se-
daj vzela, ker kak odpor ni za pri-
čakovati v tej deželi ljudovlade.

Denuncijantom in lažnikom.

Zavrtnik pravi, da je "Glas
Svobode" za nič. Res je, ni dosti
prida toda najbolj za nič je bil za
časa, ko ga je Zavrtnik ureje-
val. —

Do \$600 je stala Jednota tožba
s Klobučarjem; tožbo proti dru-
štvu "Sloga" v Milwaukee, Wis.
je Jednota zgrubila in naravno tu-
di nekaj stotakov; pri oddaji bla-
gajne pa manjka, kakor tudi Za-
vrtnik v njegovem umazanem
"leibžurnalu", trdi okolu 700 to-
larjev, in svetovnoznani matema-
tikar g. Frank Mladič pravi v
predzadnji tozadevni eunji, da je
vse v najlepšem redu. — Veruje-
mo! In ko bo de manjkalo par ti-
soč dolarjev bo v uradu Jednote
še lepši red, in ko bo de blagajna
prazna pa še lepši!

G. Krže je Jednotni tajnik, a
tajništvo opravlja Frank Petrič.
Plačo vlečeta torej namesto ene-
ga dva tajnika po \$100 in \$60,
razven teh plač pa se plača še na-
jemščina od sobe po \$10.00 na me-
sec, potem premog itd. Pisalni
stroj, na katerega se g. Krže uči,
je stal \$100 in sedaj še — telefon
v hiši. Kjer je uzorno gospodar-
stvo, kot pri S. N. P. J. tam je
povsod najlepši red. Ali ni tako
Vi veterinjak?

In uzorno gospodarstvo bo pri
Jednoti dokler bo imel Zavrtnik
svoje umazane prste vmes.

Pred enim letom bilo je v bla-
gajni društva "Slavija" št. 1. S.
N. P. J. v Chicagi, dokler je bilo
še v naprednih rokah nad \$400.00,
danes pa, ko mu načelujejo uzor
ljudje ala Zavrtnik pa še Jednoti
nad \$90 dolguje, in Frank Mladič,
kot blagajničar tega društva la-
hko zopet v svet zatrobi, da je
vse v najlepšem redu.

Člani S. N. P. Jednote, brezov-
ko v roke in pometite s žnjo "u-
zor" uradnike in ministrskega
predsednika — Zavrtnika.

Zavrtnik je še povsod, kjer je
bil, dobil z nogo v r-t in tudi pri
S. N. P. J. ne bo miru, dokler ne
dobi breo št. 2.

G. Krže zahteva, da se voli novi
pomožni odbor, dosednji mu ni
več dovolji, in ker mu drugače
nemore do živega obtožil ga je,
da nam izdaja tajnosti Jednote.
Kake tajnosti pa imate g. Krže
pri Jednoti? Sicer pa, ali se teh
ne upate izključiti?

In, ako ste možak — poštenja-
kovč, zakaj ne odgovorite na g.
Klobučarjevo obdolžitev v cirku-
larjih na društva, katera je pre-
cej kosmata?

Dokler je bil g. Krže urednik
pokojnega Komarja v New Yorku,
je vedno pisal o Zahrbtniku
— Zaprtniku in Pinču. Sedaj pa
mu je prvi za svetovalec in drugi
pa tajnik Jednote. Vsi trije pa
trdijo da nimajo nikakršne med-
sebojne zveze. Vzor, ne samo go-
spodje ampak gentilemeni.

Chikaški "proletarce" in ljub-
ljanski "domoljub" sta dve naj-
bolj umazani eunji med slovenski-
mi časniki. Prvega ureduje ober-
socijalist, ali kakor se je svoje-
časno sam izrazil, da je — anar-
hist, drugega pa slovenski farji
na čelu jim ljubljanski škof Bo-
naventura Jeglič.

"Mi pri "Glas Svobode" smo
lopovi, umazaci, ljubljanski žu-
pan Hribar in državni poslanec je
pa — tepec", tako je pisal sosed
izza plota. In tako umazano eunjo
naj slovenski ameriški delavci
podpirajo? Nikdar! Delavci o-
govorite jim, in bacnite eunjo iz
svoje hiše, da vas ne okuži.

Pa strokovno glasilo? Joj! Za
poč't. In za tako "strokovno"
glasilo izda Jednota po sto dolar-
jev na mesec. Hej! Vi Frank Mla-
dič, ali ni tudi to uzorno gospo-
darstvo? In v najlepšem redu?

Ne nam, ampak Zavrtniku se
sline cedijo po Jednoti, po — bla-
ajni. Samo da bi imel Frank Mla-
dič še Jednotno blagajno, za ka-
tero se je toliko trudil dobiti jo,
pa bi bilo res vse uzorno.

Za izključitev brata Ivan Gauša
iz Red Lodge, Mont. je porotni
odbor volil: Železnikar "ne", Mi-
klavčič "ja" in Štefančič je veli-
kodušno prepustil Kržetu da voli
zanj. Vzorno! Vzorno!

Pri društvu v Waukegan, Ill.,
je neki član pohabljen, s katerim
se bojo tudi "glihali" za izplačilo.
Vsi taki podatki stojijo črno na
belem v "strokovnem" glasilu, in
mi dobivamo informacije od čla-
na Jednotnega odbora?!

Denuncijantje in lažniki, kje
ste?

Trgovina s novodobnim obuvalom

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuval najnovejše kako-
vosti po zmeru niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Slovanska Delavska Podporna Zveza

v Conemaugh

Vstanovljena dne

Pennsylvania.

16. avgusta 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1. Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: IVAN BREZOVEC, " "
 Glavni tajnik: IVAN PAJK, P. O. Box 328 " "
 Pomožni tajnik: JOSIP DREMELJ, " "
 Blagajnik: IVAN KUKOVICA, P. O. Box 435 " "

Nadzorniki: Predsednik: FRANK ŠEGA, Box 406 " "
 II. nadzornik: JOSIP CULJKAR, " "
 III. " IVAN GLAVIČ, " "

Porotni odbor: Predsed.: MICHAEL AMERŠEK, 824 Park Ave, Johnstown, Pa.
 II. odbornik: IVAN SPENDAL, Conemaugh, Pa.
 III. " MARTIN PETRIČ, " "

Zapisnikar: FRANK PAVLOVIČ, " "
 Vrhovni zdravnik: J. M. FERREL, " "

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se blagovolijo pošiljati na gl. tajnika IVAN PAJK, Box 328 Conemaugh, Pa.

DOPISI.

Minneapolis, Minn. 29. jan. 1909.

Ob enem sem odposlal na Vas od mene izdano knjigo, ki poziva Slovence k kmetijstvu, ter razpravlja kako dobiti "homestead" zastonj, one zemlje, katere se je še preteklo leto naselilo nad 20 milijonov akrov od naprednejših narodov, kot smo mi Slovenci, one zemlje, katere je še precej po državah Michigan, Wisconsin, Minn., Miss., Mo., Ark., La., S. Do., N. Do., Mont., Tex., ki leže v pasu dežja, one zemlje, ki ležijo blizu in daleč od železnice in je cenjena vseskozi od \$1000 naprej za 160 akrov. Drugi del knjige je izveček državnih aktov in če se laže zvezna vlada, laže se tudi knjiga, kar se ve, še misliti ni.

Usojam se Vas prositi, da bi blagovolili ob priliki knjigo prečitat, in izreči v nji nepristransko sodbo v listu "Glas Svobode".

Po ena knjiga bila je poslana tudi na uredništva A. S., P., A. in S. N. Kar se cene knjige tiče blagovolite se ozirati na fakt, da knjiga nima oglasov in da je nje tisk droben, kar bi nje ceno znižalo, oziroma knjigo povečalo. — Fakt je, da stane mene knjiga 39c in nje ceno znižal sem na 60c, oziroma 50c, če se jih naroči nad 5 komadov skupaj.

V rokah imam več priznanih pisem od mislečih Slovencev, ki so kupili knjigo; naobratno bila je pa knjiga napadena od trustjanske tvrdke F. Sakser, od tvrdke, ki hoče uničiti vsak koristen slovenski razvoj, ki bi, mogoče, le količkaj škodoval podjetju Njegov Milosti F. Sakser.

Opomnem naj še, da je bila knjiga napadena, predno so jo gospodje pri tvrdki F. Sakser videli, kar znači dovolj jasno na bestialno nevoščljivost in vničenje vsega, kar bi kolikor toliko koristilo slovenstvu!

Spoštovanjem

Wm. Brunshmid.

Oregon City, Ore. 16. jan. 1909.

Tukaj Vam pošiljam zopet naročnino za dva naročnika, namreč enega staro domovini, da se podpre list, ki nas varuje zlobnega vraga. Gotovo si je že kdo mislil da sem zamrnil v kakšnem kotu; pa ne, še živim. S tem hočem tudi odgovoriti na več pisem, v katerih me povprašujejo za informacije radi dela.

Delamo še dosti dobro skozi vso krizo, katera se že nad leto dni vije med ubogimi delavci. Žalostno je le, ako pomislimo, koliko da so nam znižali plače. No, pa saj je to business teh krvoločnežev, ako vže tako malo plačo, še znižati morajo. Še ne pred davnem časom od kar je izvoljen predsednikom Mr. Taft, je tukajšna družba zopet nekaterim znižala 25c dnevne plače. Je li to prosperiteta? Da! bodo rekli kapitalistični agenti. Zatoraj nikomur ne svetujem hoditi v naš kraj ker je le težko dobiti delo. Denarja bi se dosti porabilo, ker je daleč, zato je bolje ga porabiti za potrebno hrano, nego rediti krvose železniških družb, ker že itak noree brijejo iz ubogega tnpina. Minul je božič, nastopili smo novo leto in kaj imamo od stare-

ga leta? Nič! Nič drugega, kot da smo za eno leto stareji. Zatoraj delavci na plan, dajmo se združiti pod zastavo socializma, ker v združitvi je moč. Nikomur nemo re škodovati delavska organizacija, skatero si dobimo v naše roke bič, skaterim so nas neusmiljeno bičali do sedaj, delodajalec. Tako moramo jim povrniti, ker zmaga bo naša. Mine leto za letom, a ti ubogi trpin nimaš drugega kot trudne roke, ali si pa še celo postal pohabljenec, za celo življenje, nesposoben za delo. Teško vzdihuješ, ker ne moreš prislužiti potrebne kruha svoji družini, katera gladu umira. Zato je potrebno, da se skupno borimo, ker le na tak način nam je mogoče priti do zaželenega cilja, kateri nas reši kapitalističnega jarma.

Orožje nam je, dobro časopisje čitati, ne pa take ki na široko in dolgo pojejo o prosperiteti, in dobrih časih, ki jih pa ni. Se ve da, tudi dobiš hinaveca ali hujskača, ki te od strani napada, da Ti nič ne veš, ker čitaš samo "Glas Svobode", akoravno še ni dolgo tega, ki so se izrazili da je najboljši list "Glas Svobode". No saj se poznamo! Vraga, ako čitaš druge liste, zakaj ne bi čital "Glas Svobode", saj ti vedno stoji na tvoji strani in te varuje hudobnih duhov. Ako imamo poleg "Glas Svobode" še devetero časopisov v naši hiši, menda ni vse liberalno, kakor ne klerikalno, toraj na izbero vsak po svoje.

Tudi naj omenim, da smo dobili veliko nebeških muh; stari možje godrnjajo, da že 20 let ni bilo toliko snega kakor sedaj, a ležal je le 14 dni, ker tukaj ljubimo bolj dež nego nebeške muhe. V kratkem času se je spremenil v vodo, katera nam dela vedno preglavice, ako je premajhna ali prevelika imamo smolo, ker goni stroje tukajšnjih družb.

K sklepu pozdravim vse rojake na prednega misljenja in čitatelje "Glas Svobode" kojemu želim veliko novih naročnikov ter ti kličem: Le tako naprej, od boja do zmage!

Peter Kurnik.

Conemaugh, Pa., 25. jan. 1909.

Prosim da priobčite le ta moj dopis in se nadjam da ga ne vržete v koš, ter ga potisnete v kakšen kotiček našega preljubljenega lista "Glas Svobode", katerega vsaki rad čita, koji je svobodne misli, in da spozna kolik delavski prijatelj je ta list. Za to sem si vzel nekoliko časa, da opišem nekoliko položaj in napredek našega ljubega naroda. Čvrsti in značajni Slovenci, tukaj in v okolici, spoznavajo napredek našega naroda kot nepotrebno stvar, za to se tudi v slogi in bratski zajednosti združujejo. Poglejmo naše rojake v okolici, kako so vneti in premišljeni v svojo korist ter se ne previdni za v bodočnost, ker se ne ve za čas in ne kraj, kje enega ali drugega nepričakovano nesreča zadene. Danes jaz, jutri Ti! Bratje Slovenci si ustanovljajo nova društva, kar je vse hvale vredno, prekorišno, in pa veseli pojav navdušenja Slovencev, kateri se probujajo iz dušenega snu. Toda žal da povdarjati moram, da je še veliko rojakov, koji niso pri nika-

kem društvu, da so ravnodušni in brezbržni za koristi, katere se jim nudijo ravno v društveni zvezi.

Toraj dragi rojaki! Kličem vam: ne zamudite prilike, ktera se vam nudi, da pristopite v podpomo društvo in naj si bo to ali ono, samo da je varno, da vam bo točno koristilo v času potrebe.

Vsaki dan se čita po listih o nesrečah, katere se dogajajo in marsikateri je med nami, koji je sam skusil, kaj to pomeni, če je v bedi in ni pomoči.

Omenim našo novo Jednoto z imenom Slovanska Delavska Podporna Zveza, kako živahno napreduje z novimi društvi, katere ustanovljajo organizirani rojaki. To je gotovo vesel pojav in kličem: Rojaki, le tako naprej! Ustanovljajte društva koder jih še nimate in priklonite je k naši Zvezi, da bo postala čvrsto drevo in ponos nas Slovanov.

Sporočati vam dragi rojaki imam tudi, kako vestno in pravilno vodita Zvezine posle naš glavni tajnik br. Ivan Pajk in blagajnik br. Ivan Kukovica. Jaz kot predsednik nadz. odbora in odbornik Ivan Glavica sva 4 mesečne račune pregledala in vse do centa v redu našla. Brata le delujta tako naprej in stavba S. D. P. Zveze bo vedno trdnjša.

Sedaj pa pozdravljam vse svobodnomislne rojake, tebi "Glas Svobode" pa želim toliko plačujočih naročnikov da bi skoraj po dvakrat na teden izhajal.

Frank Šega.

Steelton, Pa., 24. jan. 1909.

Prosim dovolite mi malo prostora v nam cenjenem listu "Glas Svobode", za kar sem uverjen, da mi bode vstregli. — Nisem dopisovalec, kakega lista, niti ne pišem veliko, prvič ker nisem učen in drugič delavcu, kateri mora v tovarni svoj kruh služiti, je potem tako delo po odmoru dnevnega dela pretežko.

Ker sem pa knjigo naročil izdano od gospoda W. Brunshmid v Minneapolis, Minn. v katerej opisuje Amerikansko-slovensko združbo - kmetijsko - naselbino "Slovenia" in poduk, kako dobiti "Homestead 160 akrov državne zemlje zastonj!" zato si štejem v dolžnost, da nekaj o njej spregovorim:

Knjiga ni kinč in lišp, niti v knjigi ni humbug-roman napisan, ali kake bajke v medvedu in lisici, kar bi mogoče učenjake v New Yorku bolj zanimalo; ampak knjiga je resen poduk za celi slovenski narod, kajpot do doma in kruha, ki bo slednjič vsakomur dobrodošel in potreben gotovo bolj kot vse druge storijske in bajke. Če bi izšla taka knjiga že pred 15. leti ali še prej, ko so se dajala zastonj rodovitna homestead, bili bi danes Slovenci vse nekaj drugega, kot žalibog smo. Mi smo kmetijski narod, industrija je nam vsiljena in, če bi naši voditelji pokazali rojakom pred 15. leti krasne prerije v sredi ameriškanskih držav, katere je vlada dajala zastonj mesto, da bi jim šifkarte in druge nepotrebne neumnosti vsiljevali, imeli bi mi danes eveteče vasi, bili bi premožni, vživali bi v gld; bili bi Slovenci in ne Austrijski in Slave (suženj), kakor nas vsako zaničljivo imenuje. To so dosegli naši vodje v desetletjih, še povedali niso Amerikaneem, kdo da smo! Držali so nas v temi samo, da lažje ribarijo.

Nadalje sem čital v knjigi: "Kranjska dežela z njenim ekonomičnim gospodarstvom s prigljiho k bodoče ustanovljeni Slovenski koloniji v Ameriki." To je jako podučljivo za nas Slovence in v temu je razvidno, da ni sleparija, kakor so razglasili učenjaki iz New Yorka, ampak v knjigi sem videl neumorljivo delovanje g. W. Brunshmid za blagor našega naroda.

Zatoraj priporočam knjigo opis Amerikanske-Slovenske-združne-kmetijske-naselbine Slovenia, z dobrimi drugimi poduki, najto-pleje rojakom širom Amerike. — H koncu moje izjave bi še stavil predlog g. izdajatelju knjige, ako

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice 17. feb. '09 Argentina 10. marca 1909
 Laura 3. mar. '09 Mar. Washington 24. mar. '09

"Laura in "Alice" sta nova parnika na dva vijaka. "Francesca" in "Sofie Hohenberg" sta ravnokar zapustila ladjodelnico ter sta naj-novejša in jako elegantno opremljena.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

RAZPRODAJA

radi selitve v nove prostore na 594-596 Blue Island Ave. Pohištvo, peči in druge vrste te stroke blago prodajamo po znižanih cenah pri

V. KOBZINA-tu

580-582 Blue Island Ave.

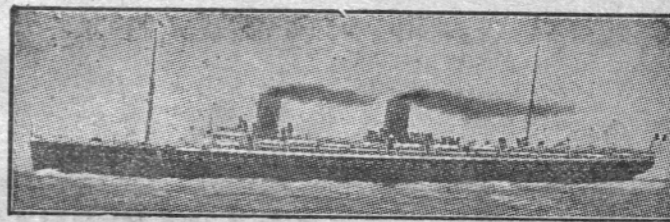
CHICAGO, ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
 La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
 A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c

ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in novi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

Dobra Unijska Gostilna,

mrzel in gorak prigrizek. : Pod vodstvom Jos. S. Stastny

650 Blue Island Ave.

Velika Dvorana za društvene in unijske seje. In druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

WELKY'S
Restavracija in gostilna
552 Blue Island Ave.
CHICAGO

vocal Loomis in 18. ceste. Telefon Canal 1458

JOSIP REMSKO
GOSTILNICA

163 Reed St. Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s prístnimi pijačami in izvrstnimi smodkami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

ITALIJO

v Egipt in adrijsko morje, ter a-zorsko obrežje in Maderc, vse v divnih pokrajinah, kjer je zimsko podnebje kot poleti, preplujejo parniki

Cunard Line.

Društvo vstanovljeno leta 1840 (po sluje 69 let.) Velikanski novi parniki novodobno opremljeni

CARMANIA (trojne turbine in vijaki) največji in najlepši parobrod sveta,

CARONIA (z dvojnimi vijaki) 606 čer-ljev dolg, in z 20.000 ton vsebinske moči.

Dva največja parnika sveta;

CARMANIA odpluje iz New Yorka 21. januarja in 4. marea.

CARONIA odpluje iz New Yorka 18. februarja 1909.

V Oze, Madera, Gibraltar, Genova, Neapol, Aleksandrijo, Trst in Reko.

Vsi novi in novodobno opremljeni parniki
 Carpathia z 13.600 tonami
 Slavonia z 10.600 "
 Pannonia z 10.000 "
 Ultonia z 10.400 "

Vse pojasnila daje CUNARD parobrodno društvo, L. t. d.

F. G. WHITING, Mgr. West Dept. S. E. CORNER Dearborn in Randolph Str. CHICAGO.

Kakor tudi vsi lokalni agenti.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Največja zaloga raznovrstnih harmonik. Pišite po cenik.

Raznovrstne

GLASBENE INSTRUMENTE

prodaja in popravila

Josip Jiran

459 W. 18th St. Chicago, Ill.

IZ STARE DOMOVINE

Sprejem deželnega predsednika v kranjskem deželnem zboru. Dne 8. jan. je bil kranjski deželni zbor odprt. Ko je vstopil v dvorano zloglasni baron Schwarz, pozdravili so ga napredni poslanci dokaj spodobno, kakor tak cesarski namestnik zasluži. Med strahovitim krikom se je čulo: "Ven z njim! Abzug Schwarz! Pereat Schwarz! kaznohuzar, krvoločnik, svinja, germanizator, lakaj, volksveräther, — lajtnant Mayerja pripeljite noter, — zatiralec slovenskega naroda, nerodnej, kje imaš 500 žandarjev? Morilec" itd. Tudi raz galarije so gromeli Abzug klici in ropotanje je zadušilo zvonjenje dež. glavarja. Prav tako, kdor se je veter žanje vihar.

Baron — vojaški begun. V Brezicah so prijeli v obleki državnega uradnika človeka, o katerem se je izkazalo, da je baron Zorenberg, ki je kot infanterist pobegnil od svojega polka na Ogrskem.

V Ameriko je odšel Ivan Jankovič, delavec v kemični tovarni v Ljubljani in zapustil doma ženo s štirimi majhnimi otroci v največji revščini.

Vlak je raztrgal pri Viču 40-letnega Mihaela Košaka iz Rodice pri Jaršah. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča ali samomor.

Smrtna nesreča. V Mariboru je na 18letnega zidarskega vajenca Štefana Ertla iz Sv. Margarete na Dravskem polju padlo toliko materiala, da je umrl za poškodbami, predno so ga izkopali.

Obesil se je v zaporih soštanjskega sodišča bogati posestnik Štefan Melk iz Drobnirja pri Šoštanju. Bil je v preiskavi zaradi požiga in bi bil prišel drugi teden pred porotnike.

Stroj je ujel 16letnega delavca Ferdinanda Koejančiča v podgorski tovarni v desno nogo. Poskušal je na vse načine, da bi se izognil nesreči. A stroj ga je tako trdno zgrabil, da mu je zlomil desno nogo. Zdravi se v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici.

Opuščeno delo. V premogovniku Pečovnik pri Celju so delo popolnoma opustili. Vse delavstvo je opuščeno. Za silo so pridržali le sedem mož in uradništvo. Čuje se, da mislijo proizvajanje v tem premogokopu sploh ustaviti.

Konec žganjepivca 18letni Fran Hvala v St. Petru pod Sv. gorami se je tako žganja napil, da je domov grede padel v sneg in da ni mogel več ustati. Našli so ga zjutraj mrtvega. Ali ni škoda mladega življenja?

Stara svinjarja. V Trstu so zaprli 58letnega čevljarja Jakoba Delfabbra iz Latisave v Italiji in 60 letnega modelirja Alberta Dezorija iz Buzeta, ki sta izvršila hudodelstvo proti pravosti na triletnem otroku.

Zvišana kazen. Čevljarju Avgustu Semoliču, ki je bil pred goriškim porotnim sodiščem obsojen na pet let ječe zaradi poskušnega roparskega umora na mlinarju Furlanu je višje deželno sodišče v Trstu zvišalo kazen na 10 let ječe.

Grozil, da bo zažgal in moril. 30letni rudar Simom Goričan je pri Sv. Urhu pri Ivnici na Štajerskem posestnici Mariji Kumpič zagrozil, da ji bo zažgal hišo, ker ga je izgnala iz nje. Ko so ga aretirali, se je silno ustavljal in vpil, da škoda, da nima pri sebi noža, da bi vse pomoril.

15 tisoč kron za plemstvo! Šoštanjski Hans Woschnagg (Vošnjak) bi rad dobil plemstvo. Mož se je peljal v Slovenjgradec in ponudil tam okr. glav. 15 tisoč kron kot fond za ustanovitev hišnice v okraju, če dobi plemstvo. Pa so se njegovi tisočaki zavrnil in Hans v Slovenjgradec, Hans iz Slovenjgrada!

Lastno hčer onečastil. V Trstu so zaprli 56 letnega čevljarja Petra Descovicha iz Splita. Naznaila ga je 24letna hči Klara, da jo je onečastil pred 10 leti, ko je bila stara 14 let. Takrat jo je peljal v neki samostan v Siriji. Na poti tja jo je na parniku posilil in ji zagrozil s smrtjo, če bi o tem komu kaj omenila. Čez nekaj ča-

sa jo je vzel iz samostana in jo prisilil, da se je morala vdajati moškimi. Stud in strah pred vednimi grožnjami sta provzročila, da je naznanila očeta policiji. Descovich je deloma priznal svoje peklenko dejanje.

Izum urednika. Hrvaški časnikar Vekoslav Maletič v Belovaru je izumil stroj, ki mu je dal ime "Heureka". Stroj ima namen brez goriva in brez vsakih drugih stroškov nadomestovati lokomobile in druge gonilne motorje. Od stroja producirana moč je v razmerju z velikostjo stroja in jo bo mogoče uporabljati zlasti pri mlinih, žagah itd. Iznajdba se izkaže morda velike važnosti za človeštvo in povzroči v mehaniki popolno preobrat. Izumitelj se je obrnil na društvo hrvaških književnikov, da strokovna komisija iz njegove srede preizkusi in preštudira ta stroj.

Vam li hrana ugaja?

Velikokrat vidimo ljudi, kateri imajo slast do jedi, toda hrana jim ne ugaja. Jih ne ojači; in po zavžitju dobrega kosila so zopet kmalu lačni. To pa ni zdravo stanje, zato ker zavžita, najbolj tečna hrana gre neprebavljena skozi želodec, in je torej brez koristi. In to dokazuje, da je prebavni sistem preslab, da bi vzdržal in prebavil hrano; torej ga morate ojačiti z Trinerjevim ameriškim zdravilnem grenkem vinom. Ono služi v popolno zadovolnost v vseh ozdravljivih slučajih bolezni v želodcu in črevesih. Primora prebavne organe k rednemu delovanju in potem Vam bode gotovo tudi hrana ugajala. Naredi zdravilo kri, močne živce in elastične mišice. Rabite ga v vseh slučajih, sosebno kadar nimate naravne slasti, kadar zgubljate težo in kadar se čutite zmučene brez vzroka.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616—622 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

NA ZDAR ROJAKI! SALOON

z lepo urejenim kegličem

Sveže Schoenhofen pivo v sodčkih in buteljkah in druge razno vrstne naravne pijače ter fine unijske smodke. Vsem Slovincem in drugim Slov. sa priporočam.

Anton Mladič,
937 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

Navodilo kako prihraniti denar

je: Vloži del zaslužka vsak teden ali vsaj vsak mesec enkrat pri

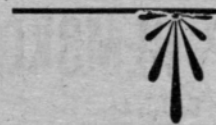
Industrial Saving Bank

in zapomni si: Pri nas postrežemo vsakemu bodi revež ali bogatine.

Poslovni čas je od 9. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Ob sobotah še od 6.—8. ure zvečer. Premoženja nad pol milijona dolarjev.

652 Blue Island Ave.

John O. Hrubby

589-591 So. Centre Avenue
Chicago, Ill.

Priporočam veliko zalogo

pohištva

za spalne in jedilne sobe, preproge, zastorje, Karpeti, otroški vozički itd., ter razno vrstno železnino, peči in drugih potrebščin.

NAJNIŽJE CENE

NAJSOLIDNEJŠE BIAGO

NAVARNO ZNAMENJE

Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasanost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Storilo Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek,
popolno prebavljenje,
mirno spanje,
ojačilo mišice in živce,
očistilo kri,
dalo zdravo barvo,
energijo, korajžo in
popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakemu želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih.

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovalcu

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

Slovencom in Hrvatom

da točim v svoji

gostilni

zraven Atlas pivovarne razven dobre Atlasove pive MAGNET tudi najboljše Californijska vina ter izvrstne rakije, in sicer na

680 BLUE ISLAND AVENUE

Nadalje postrežem s prostim mrzlem in gorkem prigriskom dopoldne in popoldne, a opoldne dajem izvrstno kosilo za 15c s kozarcem pive ali vina.

IG. F. HALLER, lastnik

J. HERMANEK

633 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Ostrige, raki, ribe in
velika zaloga konzerv

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalni, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepo okrašenim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicih. JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vzorne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomislite pa, da lahko plačate \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupite od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in priyzekek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHIŠTVOM

24-26 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Glas Svobode

Vsem društvam, gostilničarjem, trgovcem kakor tudi posamesnikom se priporoča "Glas Svobode" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine; priskrbi društvena pravila in prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali obratno.

Vsa pojasnila se dajajo naročnikom "Glas Svobode" brezplačno, samo poštna znamka za 2c, je za odgovor priložiti.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edna češka državna banka v Chicagi. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Stev. 1005. — Garantirano tvrdko W. F. Severa Co.
pod "Food and Drugs Act", dne 30. junija 1906.

ODSTRANITE KAŠELJ.

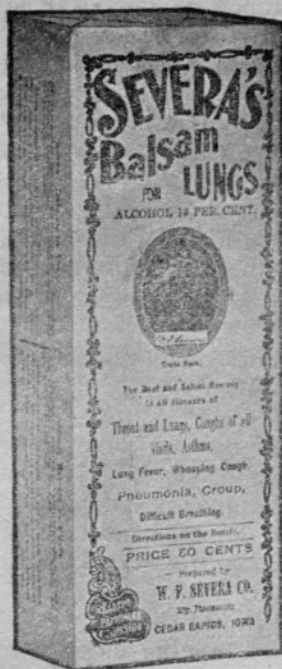
Bolniki, ki trpe na kašlju bodejo našli hitro pomoč v zdravilu, ki se že rabi mnogo let z najboljšim uspehom. Najbolje kar je storiti v slučajih boleznih je, da začnete rabiti tako zdravilo ki je že prestalo poskušnje.

Severov Balzam za pljuča

je zdravilo, ki bode zadovoljilo vsakega. Ime "SEVERA" jamči to zdravilo, ki je že rabljeno z najboljšim uspehom nad 25 let. Nasledki rabljenja se prec počutijo, ki so pa res prijetni. To je idealni lek za vsa vnetja oprsja. Prijetno je za rabljenje. To je velika pomoč materam, ako njih otroci trpe na zimskem kašlju.

Cena 25 in 50 centov

Mr. Jak. REPPA, Houtzdale, Pa. piše sledeče:
"Naznanjam Vam, da se je pokazal vaš balzam za pljuča, kot čudovito zdravilo ob priliki bolezni moje družine. Nismo mogli spati za več, noči radi kašlja naše hčere, ko pa je porabila eno stekleničko istega je bila popolnoma zdrava. Za isto se Vam najiskrenejše zavallujem."

Kadar vprašate za SEVEROVA zdravila, glejte da jih tudi dobite.
Dobe se v vseh lekarnah. Bodite pozorni, da dobite SEVEROVA.

Universalno zdravilo

zoper bolečine, trganje, rane, otkline in vnetja vsake vrste, ter zoper vse revmatične napake in bolečine

Severovo

Olje sv. Gotharda.

To je zdravilo zanesljivo: Ni samo dobro mazilo, temveč je tudi zdravilo za vselej najboljše veljave.
Cena 50 centov

zoper neredne krvi, ki se navadno pojavljajo spomladi, kakor odprtje kože, prišči, mczolji, črnici in nezdruvo kri, je

Severov

Kričistilec.

Deluje naravnost na kri ter isto tako razdeluje da se pretaka redno po životu. Odstrani vse nerednosti.
Cena \$1.00.

ZDRAVNIŠKI SVET DAMO BREZPLAČNO.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico ...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNI-KOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJČ SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

J. J. DVORAK & Co.
UNIOVI KREJČI a ODEVNÍČI

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST
598-600
BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravnanju

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

611 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebniška —

Kočije za dobiti za vse priložnosti
471 W. 19th Street Chicago, Ill

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

GOSTILNA

SLOVENSKI DOM

NA NOVEM PROSTORU

583 S. Centre Ave. vogal 18. St.

Slovinci in drugi bratje Slovani, kateri hočejo izvanredno dobro postreženi biti, naj pridejo da se prepričajo osebno. Za kar vabi s poštovanjem

Mohor Mladič

RAZNO IN DRUGO.

Najprvo premoženje, potem nebesa.

Kakor se iz Solonike poroča, so sklenili zastopniki "mniske republike" Athos na zborovanju v Karyaes, kjer so bili navzoči vsi samostanski predstojniki, da po posredovanju ekumeniškega patrijarha pri turškem parlamentu zaprosijo, da se jim stare samostanske predprave, katere so jim bile podeljene od vlad bizantijskih cesarjev in potem od turških sultanov potrjene, od sedanjih kamore vnovič potrdijo. Vloga opozarja turško vlado, da je neka tuja država v teku časa, posebno pa v zadnjih desetletjih pretežni vpliv v teh samostanih zadobila, kar ji je bilo tem ložje, ker je turška vlada vedno malomarna bila.

Čisti dobiček trgovine v Lurdu.

Obisk "svetišča" gospe v Lurdu je v jubilarnem letu lepi dobiček prinesel. Od 12. maja do 22. septembra 1907 se ni manje prodalo kot 41.767 kilogramov sveč s čistim dobičkom 67.500 frankov. Od preprodaje darovanih sveč (med katerim so bile do na pol dogorele a zopet prodane za nove) se je dobilo 40.000 frankov. Za male kipe in "svetinj" se je dobilo 500.000 in za maše 2.500.000 frankov. Od prodaje "čudotvorne-medecinal-vode" znaša skupniček "samo" 140.000 frankov. Kakor se vidi "nese" ta versko-trgovinski švindel, in bedakov še ne bo konec.

Spopad med madžarskimi in srbskimi rudarji. V Brniku na Hrvaškem so se stekli madžarski in srbski rudarji. Ubita sta bila dva Srba. Policija je aretirala sedem Madžarov.

Papež — dedič. Pred 2 letoma umrl škof Meszlenyi v Szatmaru je zapustil vse svoje imetje papežu. Škofovi sorodniki izpodbijajo oporoko. Med njimi in Vatikanom pride do procesa.

Veljaven zakon katoliškega duhovnika. Okrožno sodišče v Ogrskem Hradišču je sodilo o veljavnosti zakona bivšega katoliškega duhovnika Bogoljuba Paulusa, ki je bil katehet na češki gimnaziji v Hodoninu, a je kasneje prestopil v starokatoliško cerkev in se oženil. Sodišče je zakon proglasilo za veljaven.

Izumrla vas. Ob sibirskem obrežju so našli vas brez žive duše. V hišah so našli ljudi, ki so umrli od lakote in zmrznili. O živilih ni bilo nobenega sledu. Nesrečni ljudje so že bili začeli gristi iz ribjih kož sestavljene, hišne strehe. Mrlič, podobni marmornim kipom, so bili od mraza trdi in vsled hudega mraza popolnoma sveži ohranjeni.

V svobodni Avstriji. Dunajsko policijsko ravnateljstvo je z "ozirov javnega reda" izgnalo z Dunaja in iz Avstrije znanega čopisnika petrogradskega "Novega Vremena", A. Berezovskega. Pa naj še kdo trdi, da je Avstrija policijska država!

Grozovit zločin. V Radešovicah na Češkem v Avstriji so našli umorjeno hečerko delavca Novaka. Odrezan ji je bil vrat. Njenega očeta so zaprli, ker je bil na sumu, da je sam izvršil zločin. Drugi dan pa je na cesti neki neznanec napadel 5letno Marijo in 3letno Boženo Smutany. Prvi je odrezal vrat, drugo pa je težko ranil. Nato je utekel v bližnji gozd. Orožništvo in vse prebivalstvo išče sedaj po gozdu zlodejca. Novaka so izpustili iz zapora.

Neka starka, Karolina Neumann po imenu, v nekem dunajskem predmestju, je imela dve mački vedno okoli sebe; ker je bila starka slaba, so jej svetovali, naj gre v bolnišnico. Ali z mačkama — je rekla. Tega jej niso dovolili. Starka je kmalu na to umrla. Mački sta se držali trupla in mijavkali tako, da so jih mogli le z največjo težavo spraviti proč.

Veliki mojster prostozidarske lože umrl. V Pešti je umrl bivši državni tajnik pl. Ivannoviez, veliki mojster prostozidarske lože ogrske. Ivannoviez se je udeležil madžarske vstaje l. 1848., po bitki

v Vilagošu je zbežal v Turčijo. Ko se je vrnil, je bil postavljen pred sodišče in obsojen v 5letno ječo, ki jo je tudi prestal. Državni tajnik je bil od l. 1866. do 1871 v kabinetu Andrassy.

Strašna družinska drama. V Mandraju, mali vasi v Vogezih, je zapodil mož, neki Emil Bonate, velik pijanec, svojo ženo ponoči iz hiše v mraz, v sami srajci je bila zunaj pri 15 stopinjah mraza. Slednjič jej je odprl pa jo pretepel tako, da je meso viselo od nje. Ko se je zgrudila, je vzel klavir ter jej razbil glavo, katero jej je potem odsekal. Mahal pa je s sekiro, ker je zblaznel, okoli sebe tako, da si je prizadjal veliko rano na roki. Zjutraj so ga našli nezvestnega poleg njegove žrtve.

Slovani v Združenih državah. Po statističnih podatkih je bilo 1906 v zveznih državah ameriških 5 milijonov Slovanov in sicer 3 milijone Poljakov, 500.000 Slovakov, 350.000 Rusov in Rusinov, 300.000 Čehov, 250.000 Hrvatov in Srbov, 125.000 Slovencev, 12.000 Lužičkih Srbov in 6000 Bolgarov. Seveda je v resnici Slovanov v združenih državah veliko več.

Plesalka v levovi kletki. Direktor cirkusa "Fun City" v Londonu je razpisal nagrado 800 kron omi dami, ki bi si upala plestati 45 minut v kletki njegovega afrikankega leva. 457 deklet se je ponudilo. Izbrana je bila gospodična Baker, ki je bila natakarija in kot taka najbrže na razne reči navajena. Plesala je in lev se zanj niti zmenil ni. Najbolj čudno je to, da se je toliko mladih žensk bitij oglasilo ter hotelo poskusiti srečo tik levovega žrela.

Redka starost. Isti dan, ko je avstrijski cesar Frane Jožef obhajal 60letni vladarski jubilej, je obhajala na Dunaju Katarina N. 110 rojstni dan, izredno vesela in zdrava. Rojena je bila na Ogrskem, a leta 1816. se je kot 18letna dekle omožila z Luščigom ter se preselila z možem na Dunaj, kjer je preživela ves čas do danes. Cesarja je videla le enkrat kot mladega častnika. Rada bi ga še enkrat videla, a pravi sama, da nima zanj časa. Starka ima 24 vnukov, 27 pravnukov in 41 pravnukov, dočim so ji otroci že davno stari pomrli.

Ruski krvniki divjajo zopet tako barbarško, da so vse povesti o krvolokstvu Indijancev in ljudozreec prave otroške bajke spričo grozovitosti, ki jih počenajajo sodišča krvavega batjuške v imenu zakona. Dne 1. januarja se je končala pred vojnim sodiščem v Jekaterinoslavi razprava proti revolucinarjem, ki so se pred tremi leti polastili kateerinske železnice. Kar so obtoženci storili, je bilo bojno delo, ki ni imelo z navadnim zločinom prav nič opraviti. A vojno sodišče se ni nič oziralo na to, pa jih je obsodilo 32 na smrt, 12 na dosmrtno prisilno delo, 39 obtožencev je bilo oproščenih.

Na Ruskem je bilo na novega leta dan razven onih 32 revolucinarjev, o katerih smo že poročali, v Jekaterinoslavi še 9 oseb obsojenih na smrt; razven tega so v Harkovu dva, v Jekaterinodaru sedem, v Lodžu pet in v Orlu dva obsojenca usmrtili. Vsega skupaj se javlja 50 izrečenih in 13 izvršenih smrtnih obsodb.

V ruski dumi je vodja kadetov Mijukov predlagal resolucijo, ki izreka svoje ogorčenje nad vsakdanjimi smrtnimi sodbami. Nazadnjaška desnica je začela razgrajati, predsednik je pozval govornika na red, na to je pa Mijukov zapustil zbornico. Z njim so odšli kadetje in socialisti.

IMPORTIRAN TOBAK, prodajam cigare in cigarete, razne vrste pipe ter izdelujem in popravljam dežnike in pipe.

J. VOKOUN, 559 W. 18. St.

ED. SIHRA,

izdelovalec finih Havana in do-mačih smodk. Tudi prodajam vse vrste tobak na debelo in drobno. 612 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

SPOVED.

Ivan Gašparič in njegova boljša polovica Rozalija, na kratko imenovana Roža, sta živela složno in v miru. Imela sta hišico in nekaj zemljišča in vrhu vsega je bil Ivan nastavljen kot nadzornik na neki žagi; šlo jima je dobro. Po župnikovem nasvetu sta dala svojega sina Matija v latinske šole, da bi kdaj duhovnik postal. Ko je Matija tiste z najboljšim uspehom dovršil, bil je sprejet v semenišče, in danes je pel prvo sv. mašo.

V domači vasi se je zbralo vse polno ljudi iz sosednih krajev, ker ljudstvo je mnenja da je novomašnik prvi dan najčistejši, in vsega mogočega — kakšen — bog. Žganjarji, trgovci, krčmarji in talki poštenjakoviči — vsi so bili uverjeni in so se zbrali v nadi, da jih bo posvečena roka mladega novomašnika odrešila vsih sleparij, katere pri njih "poklicu" doprinašajo.

In Roža, Matijeva mati bila je samega veselja raz sebe. Ona je slišala, da novomašnik, kadar povzdigne prvokrat sveto telo, vidi bodočnost vsega svojega rodu. Tudi je slišala, da novomašnik vidi, kdo od njegovih ljudi pride v sveti raj, in kateri pride v pekel, in da je novomašniku dano od boga, da vže na zemlji vse vidi in vse zna.

In Roža, ta pobožna žena, bila je silno razburjena. Nosila je v svojem srcu žalno tajnost, ter tresla se je same bojazni pri celi maši; in ko je njen sin povzdigoval sveto telo, vidila je v svojem strahu, da se on trese, da so mu drugi priskočili na pomoč, a sosebno domači župnik . . .

— On sedaj ve . . . zarezalo jo je v dušo in ni mu mogla v oči pogledati.

Matija je bil samo zmeden in razburjen — kakor so to običajno mladomašniki — toda Roža, njegova mati, je stvar tolmačila vse drugače.

— On ve. On me je videl že v naprej v peklju. On mene obsaja; . . . in bila je reva vsa iz sebe.

Ljudje so mislili, da je razburjena zaradi dogodka in Ivan, njen mož, proti večeru nekoliko natrkan, prijel jo je okoli vratu ter vskliknil:

— Stara, plešva malo!

Ona se mu je polagoma izvila njegovega objema, in odšla vsa preplašena v svojo sobo.

Dokler so gostje in duhovniki, kateri so bili povabljeni na svečanost, držali govore in napitnice mladomašniku, od vinskih duhov razburjeni, govorili so o velikanskem pomenu današnjega dne in navdušeno povdarjali o njegovi bodočnosti, o njegovi kulturni in patrijotični misli napram narodu. Med vsemi se je osobito odlikoval domači župnik, kateri je tako toplo govoril, da so mu vsi častitali, a Matijev oče ga je od same navdušenosti — "cmok!" poljubil. Medtem, ko so se le ti raznovrstno zabavali, ležala je Roža v spalni sobi vsa razburjena, preplašena in izmučena.

— Moj Matija vse ve; on me je vidil v peklju. Le kakšne so bile njegove oči, ko me je po maši gledal?

In te oči so se ji globoko vsekale, te oči so ji pripovedovale, da je ta dan Matiju dragi bog vse razodel. Ona mu vsega tega ne sme tajiti. Ona mu mora vse priznati . . . Ja, priznati mu mora . . .

Toda kako?

— On je moj sin, in naj njemu? . . . Ne. . . . Toda on je duhovnik, kateri vse ve, njemu je danes bog vse povedal . . . Ti moraš . . .

In Roža se je konečno odločila, da pojde k svojemu sinu k spovedi. Ona mora to storiti, ker so tiisto tudi storili Franc Plešovi in Ivan Guštinovi, ko so njihovi sinovi novo mašo peli. Ona mora k spovedi k svojemu sinu in mu povedati vse, ker bi z lažjo storila bogokletje, a konečno ja itak Matija vse ve, on je vidil izza svetotajstva.

Odločila se je, da gre k spovedi. Ko je po noči prišel v sobo njen

mož Ivan ves razburjen in od vina razgret, pričel je svoji Roži pripovedovati o vžnešenih govorih, a prišel je pa tudi na zdavna pretekla časa, ko jo je pričel pretepatvati in take sitne stvari, katere so bile že zdavno pozabljene. A govoril je tudi o času, ki jo je začel ljubkovati, in kako je za njo lažil; na kratko v njegovem razpoložaju mu je prišlo vse na misel in o vsem jej je govoril a — Roža je bila žalostna.

Ona je vedla, da je vse to zaradi Matija. Ono je vedla, da je ves ta čar, toplina in izbruh — užitek nad Matijem, nad sinovo srečo. Ona je vedla, da ki bi znal njen mož Ivan, zakaj da jo čaka pekel, bi jo sam izročil samemu belcebubu.

— Pusti me Ivan — bolna sem.

— Kako moreš biti bolna o taki priliki? — reče Ivan, zavedavši se polnega ponosa in srečnega trenutka. — On si je mislil, da bi on na tak dan od mrtvih vstati moral.

Legel je v posteljo in kmalu zaspal z nasmehom na licu kateri je odseval kot zimsko solnce poznega njegovega jesenskega življenja. Kmalu je čula Roža njenega sina Matija, kako se slači, kako molli in kako vlega . . . Za malo časa je slišala čvrsto smrčanje njene moža in sina.

Svetilka je gorela pod podobo svetega Florjana, zaščitnik in varuh pred tukajšnjim in peklen-skim ognjem; brleča lučica je motno odsevala po sobi, ter nje senca vprizirjala razne podobe.

Roža je pričela moliti. Izmolila je en rožnivenec, izmolila drugega, pa tretjega in . . . zaspala.

Spala je dokaj dobro, tudi sanjala ni o ničemer. To je bilo za njo slabo znamenje in radi katerega bi znala biti celi dan zlovoljna, toda danes tega ni bilo.

Ko jo je zjutraj Matija, lep in zdrav mladenič, pozdravil: — "Dobro jutro mati!" odzdravila mu je samo kimaše z obvezano glavo in odšla v kuhinjo, da zajtrk skuha . . .

Matija je tudi v kuhinjo prišel in se pričel šaliti, kako da je ona pozabljiva ter bi morala vedeti, da mora on danes maševati, in da bo šelej potem zajtrkoval.

Roža se je nasmehnila in maglo, kakor bi odrezal, odvrnila:

— Ja, danes me boš izpovedal in obhajal!

— Ako ti je težkotno, to ni da mora biti!

— Ali jaz že nisem bila več kot 24 let pri spovedi.

— Vse bomo odvezali, — jo sin po rami potapla.

— Vse če odvezati, — zarezalo je Roži globoko v srce. Tako on ve? On ve tudi za ono? On me če odvezati? Neke osrečevalna tesnoba in ob jednom radost ji prešine srce . . . On me hoče odvezati . . .

In odšla sta skupno v cerkev. S potoma ju je ljudstvo lepo in bogaboječe pozdravljalo. Ko dospeta v cerkev, ostavi Matija mater pri spovednici a sam pa gre v zakristijo po šolo in roket.

Ko se je vsedel v spovednici, sliši drhteči glas svoje matere:

— Prosim Vas duhovni oče. . .

On je križal in občutil v sebi neko ugodnost in veselo utripanje krvi nad svojo vsomočjo.

Mati je govorila, a Matija je prisluškal njene grehe a nenadoma vstane.

— Imate še kaj?

— Imam.

— Povejte — de . . .

Matija je še bolje vprl svoje oči v svojo mater, a njej siroti je bilo, kot da propada zemlja.

— Ti si Matija . . . Ne, Vi vele-

častni, niste sin Ivana Gašparec. . . Matija je zbuljeno pogledal v mater, in reče čez nekoliko časa z drhtečim glasom:

— Tedaj preljub . . .

Ni jo popred izpustil izpred sebe, dokler ni priznala, da je sin domačega župnika, in da jo je zapeljal, ko je šla k njemu k spovedi, a on jo je spovedoval v njegovi sobi, češ da je v cerkvi mraz.

Matiju se je vse to zdelo smešno a prešinil ga je gnjus in groza.

Po izpovedi — kot sv. zakramenta — preljub, preljub najgorje vrste . . .

— Tako, jaz sem sin tvojega greha . . .

— Da velečastni — rekla je potrti, kakor na smrt obsojena.

— Odrešeni — reče Matija, da sploh kaj reče, a Roži, materi so solze radosti zalile oči. Plakala je od veselja in od tuge, od sramu in brezzramnosti, od iskrenosti in od lažnjivega življenja . . .

Ko so maše minule, šla sta zopet skupno na dom, kjer je mati sramežljivo pričela:

— Očetu me bodeš o tem pravil?

— Spoved je tajna.

— A njemu?

— Spoved je tajna.

Dalje sta korakala, nakar ga mati ponižno zopet upraša:

— Ali me ne bo bog kaznoval, ako še dalje lažem da si Ivanov sin?

— Odpuščeno ti je — odvrne hladno Matija.

* * *

Drugi dan odšel je Matija v župnišče in tam dal izjavo na škofijski ordinarijat, da Matija odklanja določeno mu, kot vzornemu kleriku, mesto v škofijski pisarni.

— A zakaj? — ga vpraša presenečeno župnik?

— Spovedna tajnost — reče polglasno Matija.

— Kaj veš?

— Bog vam naj odpusti.

Matija je odšel v Bosno k trapištom blizu Banjaluke. Silno se je spremenil v dveh letih; njegovo mlado in krepko telo je bilo uničeno. A v Zabrdju se Ivan Gašperac ni mogel utolažiti nad izgubo svojega edinega — sina. Niti Roža ga ni mogla utešiti.

M. R.

Odgovor "Odnekođu".

Lopov "Odnekođ" ki piše v "Proletarcu" zaradi računov S. N. P. Z., da že obstoji 8 mesecev pa še ni računov. Ti nizkotni Janez račune si pa zaspal, koji so vže zdavnaj razposlani na vsa pri-glašena društva; povprašaj pri dotičnem društvu, če te sploh kaj brigajo zvezni računi, a vse kaže, da si član vipavskih oslov, ne pa naše Zveze! Jaz mislim, da, ker se društva ne pritožujejo zaradi računov, vidijo da se pošteno posluje, bi se moral tudi lopov koji se skriva za plot pod imenom "Odnekođ", zadovoljiti s tem, kar se tiče blagajnih računov; hodi ali vozi se pa po Blue Island Ave., pa ni videl na Blue Island tik 19. ulice, na južno-zapadnem vogalu hišo z velikimi črkami na oknu naslikano: "Kasparjeva državna ali States Bank"; tam bi se prepričal kje je denar. Ti lopovski mračnjak pišeš, da ne bi imel nič za reči, ko bi ne videl, da je Klobučar na tak način prekratek, zatoraj je boljše da se prej zmenimo. Dobro ti lopov, ti hočeš meni moje poštenje krasti! Dokaži ti meni, da sem jaz kako lopovščino ali sleparijo storil; poznajo me večina vsi Slovenci v Chicagi, a ne more mi nikdo najmanjše sleparije dokazati. Ne razumem, da so ti gospodje pri "Proletarcu" tako malenkostni, da pišejo od takega lopovskega šmirjoklna, ki bi rad zabavljal pa je preveč zelen. No ja, se ve da gospodje pač pišejo kakor razumejo, in to le zaradi tega, ker nočemo sprejemati zdražbarje. To se nekterim sline cedi, kaj ne? In to zato, ker imamo takega predsednika, da vsakemu v želodec vidi, in so morali marširati. Ha, ha, sram jih je bilo, ker so se morali odstraniti.

Toda, zavedni delavci se bodo vedno zanimali za novo S. N. P. Zvezo, pri kateri se bo vedno postopalo točno in previdno; zatoraj pristopajte k tej Zvezi, nikdo ne bo ogoľufan niti za en cent, pač pa bo pošteno dobil podporo v slučaju bolezni in nesreče. In kakor hitro nas bo večje število članov tako bomo imeli tudi večjo moč.

Toraj na noge; ustanovljajte nova društva po slovenskih nasel-

binah, ter jih priklopite S. N. P. Zvezi!

Pozdravljam vse čitatelje "Gl. Slobode" in naše brate S. N. P. Z. Anton Duller, blagajnik.

Op. uredništva: Dejstvo je preprozorno da ne bi takoj vidili da se je "Odnekođ" v "Proletarcu" uredništvu porodil. Tam je sedaj 6 urednikov, eden "kumštnejši" od drugega, a vseeno jim ne gre S. N. P. Z. v glavo; zato jim pa pustite veselje; naj kolejo okoli sebe saj drugega ne znajo.

IŠČEM Martina Cesar, doma iz vasi Kal na Belokranjskem, je vže star Amerikanec. Za njega bi rada sestra izvedila. Kdor ve za njegov naslov, prosim naj ga mi naznani, ali se pa naj sam javi. J. C. Kaiser, Box 58 Dalzell, Ill.

POZOR ROJAKI!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, oziraje se na blago.

Dergance, Widetich & Co.

1622 Arapahoe St.,

DENVER,

COLORADO

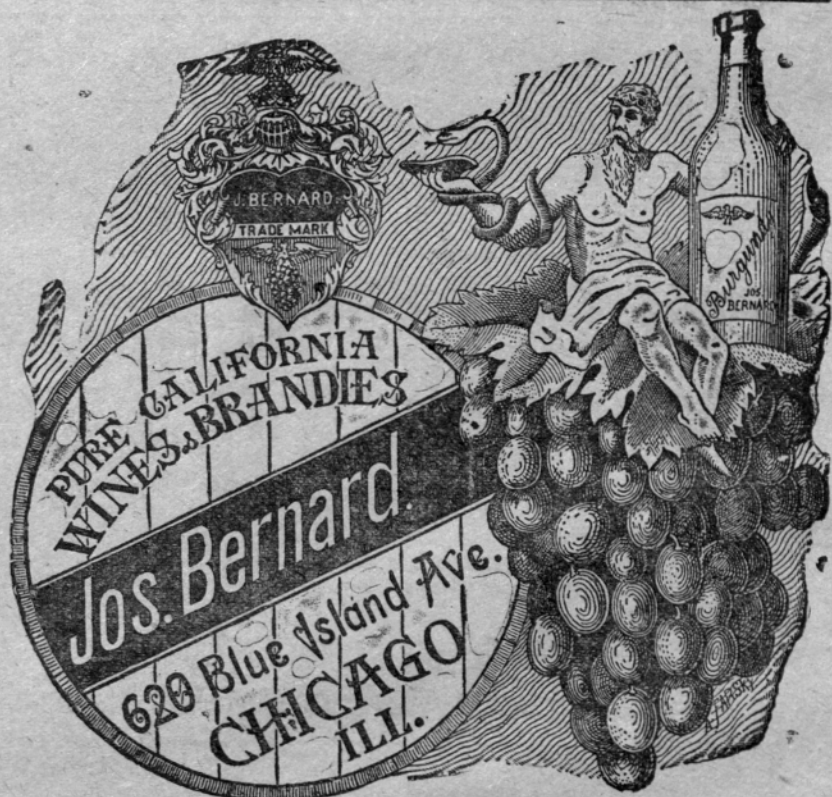
Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorijo gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

J. C. HERMANEK, SLOVANSKI LEKARNAR 585 S. Centre Ave. Chicago, Ill

ima v zalogi razven vedno svežih zdravil, tudi vse kirurške priprave, eno in dvestranske kilne pasove.

Delavci na prostem

izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju z reumatizmom in neuralgijo, ako rabijo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neoporekljiv rekord tekom 35 let.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.

F. AD. RICHTER & CO.,

215 Pearl St.,

New York.